

Operat uzdrowiskowy

Uzdrowisko Gołdap

Uzdrowisko Gołdap

Adres Uzdrowiska:

Gołdap, powiat gołdapski, woj. warmińsko – mazurskie

Obszar uzdrowiska:

miasto Gołdap, sołectwa: Bałupiany, Botkuny Niedrzwica,
Wilkajcie

Powierzchnia uzdrowiska:

7 993,9 ha

Zleceniodawca:

Gmina Gołdap
19 - 500 Gołdap,
Plac Zwycięstwa 14

Wykonawca operatu:

Fundacja „Uzdrowiska”
02-777 Warszawa,
ul. Szolc-Rogozińskiego 5 lok. 26

FUNDACJA "UZDROWISKA"
ul. Szolc-Rogozińskiego 5 lok. 26
02-777 Warszawa

wrzesień 2018 rok

Spis treści

I. Część Opisowa

1) Podstawa prawa	str. 4
2) Podstawy funkcjonowania Uzdrowiska Gołdap	str. 6
3) Ogólne informacje o miejscowości Gołdap	str. 9
4) Infrastruktura techniczna	str. 15
5) Plan zagospodarowania przestrzennego	str. 26
6) Strefy ochrony uzdrowiskowej – Uzdrowiska Gołdap	str. 30
7) Zakłady i urządzenia lecznicza uzdrowiskowego	str. 33
8) Profile lecznicze, wskazania i przeciwwskazania do leczenia	str. 37
9) Naturalne surowce lecznicze w na terenie uzdrowiska	str. 49
a) Uzdrowiskowy Zakład Górnictwy	
b) Opis ujęć wód leczniczych	
10) Opis klimatu	str. 52
11) Podsumowanie	str. 55
12) Bibliografia	str. 57
13) Ewidencja Naczelnego Lekarza Uzdrowiska	
14) Elektroniczny zapis operatu	
II. Część graficzna	
1. mapa strefy „A” ochrony uzdrowiskowej w skali 1: 5 000	
2. mapa strefy „B” ochrony uzdrowiskowej (zaznaczona strefa „A”)	
skala 1: 10 000	
3. mapa strefy „C” ochrony uzdrowiskowej (zaznaczone strefy „A” i „B”)	
skala 1:25 000	
4. mapy terenów i obszarów górniczych	
5. mapa pomocnicza (mapa ewidencji gruntów z zaznaczoną strefą "A" i "B")	
skala 1:2 000	

I. Część opisowa

1. Podstawa prawa

Przedmiotem opracowania operatu dla Uzdrowiska Gołdap (gmina Gołdap, powiat Gołdap, województwo warmińsko-mazurskie) są wymagania zawarte w art.43 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U.2017.1056 tekst jednolity, ze zmianami), w myśl którego gmina, na obszarze której znajduje się uzdrowisko lub obszar ochrony uzdrowiskowej, jest obowiązana do sporządzenia i przedstawienia, nie rzadziej niż raz na 10 lat, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia operatu uzdrowiskowego, celem potwierdzenia spełniania przez jej obszar albo jego części wymagań określonych w ustawie.

Pozostałe dokumenty stanowiące podstawę formalno - prawną niniejszego opracowania:

1. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U.2017.1056 tekst jednolity, ze zmianami).
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2017.2126 tekst jednolity, ze zmianami).
3. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz.U.2017.1566 tekst jednolity, ze zmianami).
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz.U.2017.519 tekst jednolity, ze zmianami).
5. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz.U.2017.1332 tekst jednolity, ze zmianami).
6. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2017.1073 tekst jednolity, ze zmianami).
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz.U.2017.1553 tekst jednolity, ze zmianami).
8. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U.2017.788 tekst jednolity, ze zmianami).
9. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U.2017.1785 tekst jednolity, ze zmianami).
10. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2018.21 tekst jednolity, ze zmianami).
11. Decyzja Nr 5 Ministra Zdrowia z dnia 1 września 2008 r.

12. Uchwała Nr XXVIII/162/08 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 24 listopada 2008 r.

13. Decyzja Nr 69 Ministra Zdrowia z dnia 11 kwietnia 2013 r.

14. Uchwała Nr XXXVI/237/2013 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie nadania statutu uzdrowisku Gołdap.

15. Uchwała Nr XLI/270/2017 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie podziału sołectwa Bałupiany i utworzenia sołectwa Niedrzwica, ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego pod pozycją 3020 z 10 lipca 2017 roku.

16. Uchwała Nr LII/350/2018 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 13 lutego 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału sołectwa Bałupiany i utworzenia sołectwa Niedrzwica, ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego pod pozycją 929 z 22 lutego 2018 roku.

17. Decyzja Ministra Zdrowia Nr OZU.533.51.2018 z dnia 23 maja 2018 roku.

18. Uchwała Nr LIX/379/2018 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 20 czerwca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu uzdrowisku Gołdap (ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 czerwca 2018 roku, poz. 2930.

2. Podstawy funkcjonowania Uzdrowiska Gołdap

Burmistrz Gołdapi pismem z dnia 30 lipca 2008 r. znak GPO.8635/1/08 wystąpił do Ministra Zdrowia z prośbą o wydanie decyzji w sprawie potwierdzenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za uzdrowisko Gołdap.

Działając na podstawie art. 40 ust. 2 i art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399, z późn. zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), po zapoznaniu się z operatorem uzdrowiskowym przestanym przez Gminę Gołdap, sporządzonym dla uzdrowiska Gołdap w powiecie gołdapskim, w województwie warmińsko-mazurskim, Minister Zdrowia potwierdził Decyzję Nr 5 z dnia 01.09.2008 r. znak pisma MZ-OZU-520-15136-1/GR/08. (zat. nr 1)

- możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za uzdrowisko Gołdap,
 - ustalił następujące kierunki lecznicze dla uzdrowiska Gołdap:
 - choroby ortopedyczno - urazowe
 - choroby reumatologiczne
 - choroby dolnych dróg oddechowych
 - choroby kobiece
- W uzasadnieniu do w/w decyzji Minister Zdrowia potwierdził, że uzdrowisko Gołdap spełnia następujące warunki:
- 1) posiada udokumentowane złożę naturalnych surowców leczniczych - borowinę,
 - 2) posiada klimat o właściwościach leczniczych,
 - 3) działalność w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego w Gołdapi prowadzą: szpital uzdrowiskowy "Wital" wraz z zakładem przyrodoleczniczym, sanatorium "Wital" wraz z zakładem przyrodoleczniczym,
 - 4) obszar spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania dla środowiska,
 - 5) posiada zadowalającą infrastrukturę techniczną.
- Po uzyskaniu decyzji nr 5 Ministra Zdrowia Rada Miejska w Gołdapi dnia 24 listopada 2008 roku podjęta Uchwałę Nr XXVIII/162/2008 ustanawiającą statut uzdrowiska Gołdap. (zat. nr 2)

Burmistrz Gołdapi pismem z dnia 25 marca 2013 r. znak GPO.udzrowisko.3.2013 wystąpił do ministra Zdrowia z prośba o zmianę Decyzji Ministra Zdrowia Nr 5 z dnia 1 września 2008 r. znak MZ-OZU-520-15136-1/GR/08 w zakresie zmiany powierzchni i przebiegu stref ochrony uzdrowiskowej "A", "B", "C" oraz przyznanie dodatkowej liczby kierunków leczniczych dla uzdrowiska Gołdap, w zakresie leczenia chorób układu nerwowego oraz chorób kardiologicznych i nadciśnienia.

Minister Zdrowia po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Gołdapi Decyzją nr 69 z dnia 11 kwietnia 2013 roku orzekł zmienić decyzję Ministra Zdrowia nr 5 z dnia 1 września 2008 znak MZ-OZU-520-15136/1/GR/08 w zakresie:

- 1) zmiany powierzchni i przebiegu stref ochrony uzdrowiskowej "A", "B", "C" w uzdrowisku Gołdap,
- 2) zwiększenia liczby kierunków leczniczych dla uzdrowiska Gołdap, o następujące choroby: choroby układu nerwowego, choroby kardiologiczne i nadciśnienie oraz choroby układu trawienia. (zat. nr 3)

Po uzyskaniu Decyzji nr 69 z dnia 11 kwietnia 2013 r. Rada Miasta w Gołdapi podjęła Uchwałę Nr XXXVII/237/2013, z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie nadania statutu Uzdrowisku Gołdap. (zat. nr 4)

Rada Miejska w Gołdapi w dniu 27 czerwca 2017 r. podjęła Uchwałę Nr XLI/270/2017, w sprawie podziału sołectwa Batupiany i utworzenia sołectwa Niedrzewica.

Rada Miejska w Gołdapi w dniu 13 lutego 2018 r. podjęła uchwałę Nr XLI/350/2018 zmieniającą uchwałę w sprawie podziału sołectwa Batupiany i utworzenia sołectwa Niedrzewica.

Zgodnie z art.33,ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r.1056 tekst jednolity, ze zmianami) "Granice obszaru, któremu został nadany status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, pokrywają się z granicami administracyjnymi gmin, miast lub jednostek pomocniczych gmin".

W świetle powyższych uchwał, zgodnie z art.43 ust.5 w/w ustawy, aby doprowadzić do zgodności zapisów w statucie z aktualnym stanem prawnym. Burmistrz Gołdapi pismem z dnia 15 marca 2018 r. znak GPO.OU.1.2018, na podstawie art. 40 ust. 1 w/w ustawy, wystąpił do Ministra Zdrowia o zaakceptowanie nowego przebiegu granic stref "B" i "C" ochrony uzdrowiskowej.

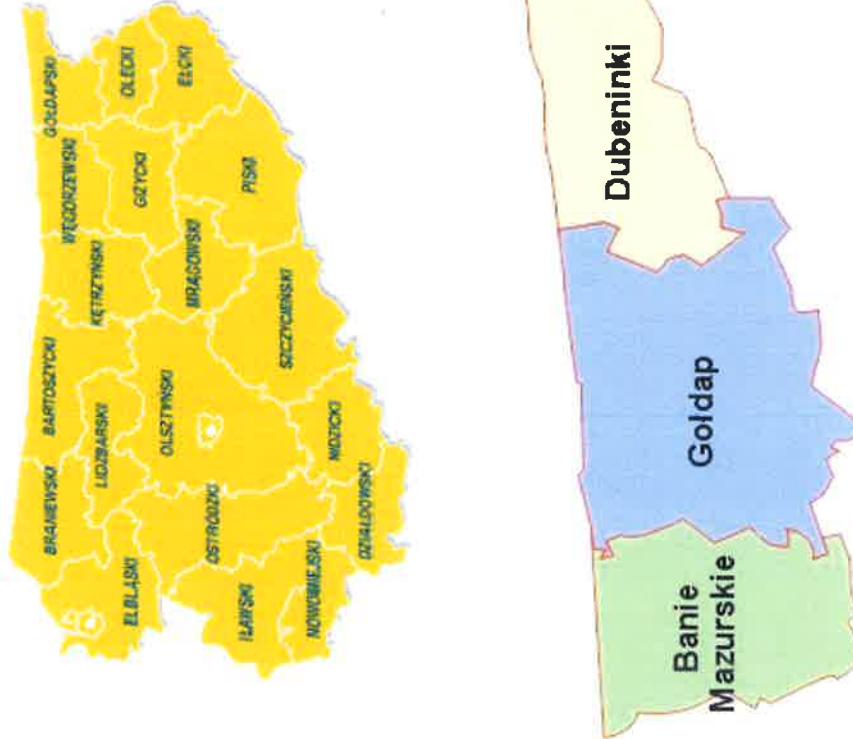
Minister Zdrowia podjął w dniu 23 maja 2018 r. Decyzję OZU.533.51.2018 zmieniającą decyzję Ministra Zdrowia Nr 5 z dnia 1 września 2008 r. w zakresie

dochodzącym przebiegu granic stref ochrony uzdrowiskowej "B" i "C", zmienioną decyzją nr 69 z dnia 11 kwietnia 2013 r. (zat. nr 5)

Po uzyskaniu Decyzji Ministra Zdrowia z dnia 23 maja 2018 r. Rada Miejska w Gołdapi dnia 20 czerwca 2018 roku podjęta Uchwała Nr LIX/379/2018 zmieniającą uchwałę w sprawie nadania statutu uzdrowisku Gołdap. (zat. nr 6)

3. Charakterystyka Miasta i Gminy Gołdap

3.1 Położenie geograficzno-administracyjne

Gmina Gołdap położona jest w powiecie gołdapskim na północno-wschodnich krańcach województwa warmińsko-mazurskiego. Administracyjnie Gołdap jest jednym z dziewiętnastu powiatów województwa, którego powierzchnia wynosi 24 173,07 km². Województwo zamieszkuje 1 434 713 mieszkańców, a gęstość zaludnienia wynosi 59 mieszkańców na 1 km².

3.1.1. Powiat gołdapski

Powiat gołdapski leży w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego graniczy z powiatami: giżyckim i węgorzewskim od zachodu, oleckim od południa oraz suwalskim (woj. podlaskie) od wschodu. Północna granica powiatu na długości 50 km przebiega wzduł granicy państwowej z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej.

Powierzchnia powiatu wynosi 772 km². Powiat zamieszkuje 27 063 mieszkańców przy gęstości zaludnienia 35 osób na 1 km². Siedzibą powiatu jest miasto Gołdap

o liczbie mieszkańców 13 740. W skład powiatu wchodzą 3 gminy: Banie Mazurskie o pow. 204,8 km², Dubeninki o pow. 205,2 km², Gołdap 362 km².

3.1.2. Gmina Gołdap

Gmina Gołdap obejmuje powierzchnię 362 km², w tym miasto Gołdap - 17,0 km², z czego 62% wykorzystuje się rolniczo, 26% stanowią grunty leśne oraz tereny zadrzewione i zakrzewione, pozostałe tereny stanowią 12%.

Gminę zamieszkuje 20 290 mieszkańców, z czego 13 740 to populacja miasta a 6550 wsi. Gęstość zaludnienia w mieście wynosi 808 osób/km², na terenach wiejskich 23 osób/ km².

W skład gminy wchodzą 32 sołectwa: Babki, Bałupiany, Barkowo, Bitkowo, Botkuny, Dunajek, Dzięgiele, Galwiecie, Główka, Grabowo, Górnne, Jabłońskie, Jany, Jeziorki Wielkie, Juchnajcie, Konikowo, Kośmidry, Kowalki, Kozaki, Łobody, Marcinowo, Nasuty, Osowo, Pietraszki, Pogorzel, Rożyński Wielki, Siedlisko, Skocze, Suczki, Wiłkajcie, Zatyki.

3.1.3. Uzdrowisko Gołdap

Obszar uzdrowiska Gołdap, który jest określony w niniejszym operacie i objęty wystąpieniem o nadanie statutu uzdrowiska, obejmuje następujące miejscowości: miasto Gołdap, sołectwa: Bałupiany, Botkuny, Niedźwica i Wiłkajcie.

Na wyżej określonym terenie wydzielono trzy strefy ochronne:

- strefa ochrony uzdrowiskowej "A" o polu powierzchni 141,5 ha,
- strefa ochrony uzdrowiskowej "B" o polu powierzchni 466,1 ha,
- strefa ochrony uzdrowiskowej "C" o polu powierzchni 7 386,3 ha.

3.2 Ukształtowanie terenu

Ziemie gminy Gołdap należą do kilku regionów geograficznych, znacznie różniących się rzeźbą, roślinnością i warunkami wodnymi.

Według regionizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego (2009) obszar powiatu Gołdap znajduje się w obrębie następujących jednostek: megaregion - Niż Wschodnioeuropejski, prowincja - Niż Wschodniobałtycko - Białoruski, podprowincja - Pojezierze Wschodnio - Bałtyckie, makroregiony - Pojezierze Mazurskie (zachodnia część gminy) i Litewskie (wschodnia część gminy), mezoregiony: Kraina Węgorapy, Wzgórza Szczecinek (Garb Szczecinski), Puszcza Romincka (należąca do Pojezierza Mazurskiego) i Pojezierze Zachodnio i Wschodniouwalskie (należące do Pojezierza Litewskiego).

Północne tereny powiatu (część gminy Gołdap i Dubienki) zajmuje Puszcza Romincka porastająca pagórkowaty teren morenowy w dorzeczu Pregoły. Polska część puszczy obejmuje powierzchnię 14620 ha. Puszcze przecina rzeczka Błędzianka. Jezior jest niewiele, a największe z nich – Jezioro Gołdapskie – ma w granicach Polski powierzchnię 1,5 km². Rzeźba terenu jest urozmaicona, a wysokość najwyższych wzgórz przekracza 200 m n.p.m.. Na terenie powiatu puszcza graniczny od zachodu z Krainą Węgorapy, od południa ze Wzgórzami Szczekimi i Pojezierzem Zachodnioukalskim.

Kraina Węgorapy zajmuje północno-zachodnią część gminy Gołdap. Jej osią jest rzeka Węgorapy - dopływ Pregoły, mająca swe źródła w jeziorze Mamry. Teren jest słabo zalesiony i pozbawiony jezior. Znaczna część powierzchni stanowią łąki. Południową i wschodnią granicę krainy wyznacza rzeka Gołdapa.

Wzgórza Szczekie z kulminacyjnymi wzniesieniami: Góra Szczeka (309 m), Góra Tatarską (308 m) i Góra Gołdapską (272 m) stanowią najwyższy region Pojezierza Mazurskiego. W rzeźbie terenu występują liczne utwory lodowcowe: kamy, jary, wąwozy.

Na terenach leśnych ziemi gołdapskiej utworzono pięć rezerwatów przyrody. Są to: Dziki Kąt, Czerwona Struga, Mechacz Wielki, Boczki, Żytkiejmska Struga. Znaczącym dla regionu wydarzeniem stało się powołanie 14 stycznia 1998 roku Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej, którego zasadniczą częścią zajmuje powierzchnię 14.620 hektarów. Krajobraz Ziemi Gołdapskiej uzupełniają morenowe Szczekie Wzgórza. Na południe od miasta znajdują się trzy najwyższe szczyty tego mezoregionu, z których najwyższe (Szczeka Góra) sięga 308,7 m n.p.m. Niedaleko Kowali Oleckich, także w obrębie Szczekich Wzgórz, utworzono rezerwat przyrodniczy Cisowy Raj.

3.3 Klimat

Z racji swego położenia geograficznego powiat charakteryzuje się klimatem o cechach kontynentalnych. Obszar uzdrowiska zaliczany jest do III regionu bioklimatycznego "północno - wschodniego" do typu nizinnego śródleśnego, przyjeziornego łagodnie i umiarkowanie bodźcowego. Obszar ten jest nychodniejszym fragmentem województwa, a jego średnia roczna temperatura jest niższa o około 2°C w porównaniu z najczęścieją w województwie doliną Wisły i wynosi 6,4°C. Najzimniejszym miesiącem na obszarze powiatu jest luty ze średnia temperaturą -4,5°C w Gołdapi, najczęścieją - lipiec ze średnią temperaturą 17°C. Następstwem wpływów kontynentalnych jest:

- długa i mroźna zima, trwająca średnio około 120 dni,

- krótkie (75-80 dni) lato,
- najkrótszy okres bez przymrozkowy (pierwsze wiosenne przymrozki pojawiają się o około 40 dni wcześniejszej niż na zachodzie i trwają o miesiąc dłużej),
- najdłuższy okres zalegania pokrywy śnieżnej (szczególnie w rejonie Gołdapi) około 100 dni,
- krótkie i opóźnione pory przejściowe – wiosna i jesień,
- duża liczba dni mroźnych w roku (60).

Roczną sumą opadów uzależniona jest od rzeźby terenu i wzrasta wraz ze wzrostem wzniesienia nad poziom morza. Średnie roczne sumy opadów są dość duże i zależą od rzeźby oraz wysokości terenu. Kształtują się na poziomie 643 mm w Gołdapi i 700 mm w rejonie Wzgórz Szczekich.

3.4 Hydrografia

Obszar gminy leży w dorzeczu rzeki Pregoły. Sieć wodna na terenie gminy jest bardzo rozbudowana i urozmaicona. Kierunek odpływu wód powierzchniowych warunkowany jest ukształtowaniem terenu. Na obszarze tym występują liczne jeziora, bagna oraz rzeki i strumienie. Głównym a zarazem największym ciekiem powierzchniowym przepływającym przez obszar gminy jest rzeka Gołdapa, stanowiąca prawy dopływ Węgorapy a jej górnym odcinkiem jest rzeka Jarka. Na terenie gminy znajdują się liczne naturalne i antropogeniczne (oczka wodne, stawy i rowy melioracyjne) zbiorniki wodne. Największa grupa jezior (12) zlokalizowanych jest w południowej części Puszczy Rominckiej.

Gmina Gołdap zaliczana jest do śródlądowego wód podziemnych regionu mazurskiego, niżowego obszaru hydrogeologicznego. W obrębie tarasu zalewowego znajdują się 3 piętra wodonośne:

- piętro holocenkie - są to wody phytko zalegające, przez co najbardziej podatne na zanieczyszczenia,
- piętro pleistoceńskie poziomy wodonośne dobrej jakości. Wody te są podstawowym zaopatrzeniem ludności,
- piętro kredowe, dotychczas nie wykorzystywane.

3.5 Formy ochrony przyrody

Istnieje szereg czynników sprzyjających zachowaniu od degradacji unikatowego środowiska przyrodniczego powiatu. Pierwszym z nich jest fakt, iż teren powiatu znajduje się wewnątrz większego obszaru, zapewniającego mu ochronę z trzech stron: wschodu, zachodu i południa. Obszarem tym są Zielone Płucia Polski. Drugim jest stałe zaludnienie i duży udział użytków zielonych, ostatnim - brak uczących zakładów przemysłowych. Wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze środowiska

naturalnego na terenie powiatu gódpaskiego objęte są różnorodnymi formami ochrony. Udział obszarów chronionych w powierzchni powiatu wynosi ponad 78,5%.

Na terenie gminy znajdują się obszary objęte różnymi formami ochrony przyrody.

Należą do nich:

Park Krajobrazowe:

- Park Krajobrazowy Puszczy Romnickiej (14620 ha)

Rezerwały przyrody:

- Torfowisko na Tatarskiej Górze (1,87 ha)
- Mechacz Wielki (146,72 ha)
- Czarnówko (32,15 ha)

Obszary chronionego krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Błędzianki (5994,5 ha)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Grabowo (3764,5 ha)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich (12495,1 ha)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy (30534 ha)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Romnickiej (7740 ha)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej (22860,9 ha)

Obszary Natura 2000:

- Specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoya Borecka (25340,14 ha)
- Obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Borecka (18962,76 ha)
- Specjalny obszar ochrony siedlisk Puszcza Romnicka (14754,34 ha)

Do Unii Europejskiej został zgłoszony projekt ustanowienia specjalnego obszaru ochrony siedlisk Tatarska Góra.

3.6 Historia uzdrowiska

Ziemie, na których powstało miasto Gołdap zamieszkiwano jedno z pruskich plemion, zwane Jaćwingami. W XIII wieku plemię to zniszczyły gód i wojny. Kraj opanowali Krzyżacy. Ponowne osadnictwo rozpoczęło się z początkiem XVI wieku.

W 1565 roku książę Albrecht Hohenzollern postanowił w pobliżu granicy z Litwą założyć miasto, celem wzmacnienia tej części Prus Wschodnich. Na nową osadę wybrano miejsce w ówczesnym starostwie wystruckim, gdzie na rzece Gołdapię graniczyły ze sobą dwa округi: sambijski i natangijski oraz dwie diecezje: sambijska i pomezańska. Nadzór nad budową książe Albrecht powierzył radcy Kasparowi von Notizowi, zaś polecenie założenia miasta otrzymał Bronisz Rostek, który za swą pracę zasadzcy miał przejąć urząd sołtysa.

Przywilej miejski wystawiono 1570 roku w Królewcu, co było równoznaczne z nadaniem praw miejskich. Miasto otrzymało herb, przedstawiający skosnie

umieszczoną tarczę Hohenzollernów i górną część czerwonego orła z inicjałem „S” na piersi (od Sigismundus, imienia króla Zygmunta Augusta, który był wtedy zwierzchnikiem lennym księcia Albrechta Frydryka). Wójtem został Bronisław Rostek. W mieście zamieszkiwali głównie Litwini i Polacy. W XVII wieku miasto miało zdecydowanie rolniczy charakter; podstawowym źródłem utrzymania ludności była uprawa roli i hodowla bydła.

Następnym kataklizmem, który doprowadził do niemal całkowitego wyludnienia miasta, była epidemia dżumy, która wybuchła w 1625 roku.

Szczególnie mocno dawały się we znaki wojny, choćby wojna Rzeczypospolitej ze Szwecją. Najazdy tatarskie w latach 1656-1657 doprowadziły do zniszczenia miasta.

Niebawem miasto ponownie zostało odbudowane. Pod koniec osiemnastego wieku, licząca już trzy tysiące mieszkańców Gołdap, zmienia swoje oblicze z rolniczego na rolniczo-remeselnicze.

Na początku XIX wieku w Gołdapi stacjonują wojska napoleońskie, wśród nich dywizje generałów Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Zajączka. W czerwcu 1812 roku podczas przemarszu na Rosję, przez miasto przechodziły wojska francuskie. Następnie, do końca wojen napoleońskich, dwa razy przechodziły Rosjanie. Po wojnach napoleońskich blisko sto lat ziemia gołdapska cieszy się względnym pokojem. Pruska reforma administracyjna z 1818 roku tworzy powiaty, w tym i gołdapski, który był najdalej wysuniętym na wschód i wchodził w skład nowo utworzonej rejencji gałeńskiej. Nowy powiat zamieszkiwała wtedy ludność niemiecka, litewska i polska. W 1832 roku miasto liczyło 3 494 mieszkańców.

Po zjednoczeniu Niemiec w 1871 roku ziemia gołdapska weszła w skład II Rzeszy, gdyż Prusy Wschodnie stały się jej prowincją. Nastąpiło ożywienie gospodarcze, budowano drogi, linie kolejowe i kanały. W latach 1846 -1855 powstała jedna z głównych szos wschodniopruskich, z Wytruci przez Gołdap, Olecko – do Ełku. Za największe ówczesne przedsięwzięcie gospodarcze uważa się wybudowanie kolei z Królewca do Ełku, łączącą tym samym powiat gołdapski ze stolicą prowincji. Na przelotnie wieków Gołdap otrzymała połączenie kolejowe z Węgorzewem i Żyrkijmami, i stała się poważnym węzłem kolejowym. Poprawia się sytuacja w rolnictwie, które nadal jest głównym źródłem utrzymania tutejszej ludności. W powiecie funkcjonowały: browar, młyn parowy, hut szkła i dwie fabryki papieru. W 1900 roku miasto miało już własną gazownię. Już pod koniec XIX wieku budzi zainteresowanie atrakcyjność geograficzna i przyrodnicza okolic Gołdapi. Puszcza Rominska staje się rewarem łowieckim.

Duże zniszczenia w Gołdapi i okolicy następują w wyniku pierwszej wojny światowej. W okresie międzywojennym Gołdap i powiat rozwijają się pod względem gospodarczym. Rozbudowano linię kolejową, a w latach dwudziestych miasto zostaje zelektryfikowane i skanalizowane.

W czasie drugiej wojny światowej ówczesni mieszkańcy miasta żyli z dala od działań wojennych. Dopiero pod koniec 1944 roku dotarł do Gołdapi front wschodni. Miasto przechodziło z rąk do rąk. Ostatecznie 22 stycznia 1945 roku Armia Czerwona zdobyła Gołdap i władzę na terenie całego powiatu przejęły sowieckie komendant wojskowy. Na początku kwietnia 1945 roku administrowaniem miastem oraz powiatem rozpoczęły władze polskie.

Miasto podjęło trud odbudowy. Powstały spółdzielnie, zakłady pracy, placówki kultury oraz szkoły. Największe znaczenie dla rozwoju gospodarczego miało rolnictwo, które zostało niemal całkowicie znacjonalizowane i do końca lat osiemdziesiątych zdominowane przez państwowego gospodarstwa rolne. W latach sześćdziesiątych dostrzeżono uzdrowiskowe atuty ziemi gołdapskiej. Badania powietrza i wód gruntowych dały rewelacyjne wyniki oraz odkryły złożą borowiny spowodowały, że Minister Zdrowia w roku 1982 wpisał Gołdap na listę potencjalnych miejscowości uzdrowiskowych, a w roku 2000 przyznał Gołdapi status uzdrowiska.

4. Infrastruktura techniczna

4.1 Komunikacja

Przez obszar gminy Gołdap przebiegają drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne niepubliczne. Miasto Gołdap funkcjonuje w oparciu o następujące drogi krajowe i wojewódzkie o znaczeniu tranzytowym:

- droga krajowa nr 65 Ełk – Olecko – Gołdap - Granica Państwa - Guszew,
 - droga wojewódzka nr 650 Węgorzewo – Gołdap,
 - droga wojewódzka nr 651 Gołdap - Szypliszki,
w tym na terenie miasta:	navierchnia twarda ulepszona	23,657 km,
	navierchnia nieulepszona	0,908 km,
na terenie wiejskim:	navierchnia twarda ulepszona	73,515 km,
	navierchnia nieulepszona	1,224 km.

Wszystkie drogi na terenie powiatu są utrzymywane w dobrym stanie technicznym.

Gołdap to również stacja końca linii kolejowej Ełk – Olecko - Gołdap. W chwili obecnej ruch osobowy i towarowy jest zawieszony. Ruch osobowy zastąpiono specjalną linią autobusową dowożąca pasażerów do stacji PKP w Ełku. Gołdap

posiada regularną autobusową komunikację miejską, prowadzoną przez prywatnego przedsiębiorcę. Łączy ona centrum miasta z obiektami uzdrowiskowymi.

Komunikację lokalną autobusową uzupełniają taksówkarze.

PKS Gołdap posiada dogodne, codzienne, bezpośrednie połączenia autobusowe z większością miejscowości województwa, w tym także z Olsztynem, oraz z Białymostkiem i Warszawą.

Godne podkreślenia jest organizowanie dowozu pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego bezpośrednio z miejsca ich zamieszkania. Organizowane są przez właścicieli zakładów lecznictwa uzdrowiskowego w dniu przyjazdu pacjentów specjalne linie autobusowe z większych miast w Polsce.

4.2 Gospodarka wodno – ściekowa

Zadania z zakresu gospodarki wodno - ściekowej na terenie gminy Gołdap realizuje i Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., adres: ul. Sikorskiego 9A 19 - 500 Gołdap.

4.2.1. Sieć wodno- kanalizacyjna

Przedsiębiorstwo posiada 255,6 km sieci wodociągowej, w tym w tym w mieście 54,9 km, oraz 122,0 km sieci kanalizacyjnej, w tym w mieście 56,9. Przyłączny do budynków wodociągowych jest 2141, w tym w mieście 1328, a kanalizacyjnych 1145, w tym w mieście 1049.

Siec wodociągowa i kanalizacyjna w gminie jest systematycznie rozbudowywana a istniejąca regularnie konserwowana i czyszczona. Prowadzony jest stały monitoring kanałów.

4.2.2.

Miasto Gołdap zaopatrywane jest w wodę z ujęcia zlokalizowanego w przy ulicy Generała Sikorskiego.

Eksplotację ujęcia prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Ujęcie posiada 8 studni głębinowych wyposażonych w agregaty głębinowe. Ujęcie wody posiada ponadto stację uzdatniania wody oraz dwa zbiorniki wody czystej o pojemności 1000 m³ każdy, a także drugi stopień pompowania przy pomocy zestawu hydroforowego.

- zdolność produkcyjna ujęcia wody – 4.560 m³/ na dobę.
- zapotrzebowanie na wodę – 3.500 m³/ na dobę
- Powołenie wodno prawne na eksploatację ujęcia wydał Starosta Gołdapski w dniu 8 grudnia 2017 roku BIOŚ.6341.25.2017. Termin ważności pozwolenia ustalony został na 20 lat od daty podjęcia decyzji.

4.2.3. Oczyszczalnie ścieków

Na terenie Uzdrowiska Gołdap funkcjonuje komunalna oczyszczalnia ścieków mechaniczno - biologiczna.

Właścicielem i prowadzącym eksploatację oczyszczalni jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gołdapi.

Z oczyszczalni ścieków korzysta 78,9 % mieszkańców.

Technologia oczyszczania.

Oczyszczalnia ścieków składa się z części mechanicznej, biologicznej (z możliwością chemicznego strącania związków fosforu) oraz osadowej. Osad nadmierny powstający w procesie biologicznego oczyszczania ścieków i chemicznego strącania związków fosforu odprowadzany jest pompowem do zbiorników osadu nadmiernego. Biologiczny etap oczyszczania ścieków realizowany jest w ośmiu pracujących niezależnie sekwencyjnych reaktorach biologicznych SBR. W 2018 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu pn. „Przebudowa i rozbudowa ciągu technologicznego gospodarki osadowej w oczyszczalni ścieków w Gołdapi oraz rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w aglomeracji Gołdap”, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Oś Priorytetowa II – Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Działanie 2.3. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach Typ projektów 2.3.1. Projekty dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, realizowane w aglomeracjach o wielkości co najmniej 10 000 RLM (konkurs nr POIiŚ.2.3/3/2016). Projekt obejmuje modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Gołdapi w zakresie gospodarki osadowej. Działania związane z modernizacją gospodarki osadowej oczyszczalni mają na celu otrzymanie ostatecznego produktu, który po uzyskaniu tzw. certyfikatu nawozowego przestałyby być odpadem o znacznie utrudnionych możliwościach wykorzystania, podlegającym ustawie o odpadach, stałby się natomiast produktem podlegającym ustawie o nawożeniu.

Parametry oczyszczalni:

Przepływ roczny - 780.393 m³/ na rok.

Przepływ dobowy - 2.138 m³/ na dobę.

Przepływ godzinowy - 89 m³/ na godz.

Parametry oczyszczalni według projektu (maksymalne):

Przepływ roczny - 832.200 m³/ na rok.

Przepływ dobowy - 2.964 m³/ na dobę.

Przepływ godzinowy - 228 m³/ na godz.

Dowóz ścieków wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni wynosi:

- rocznie - 1.794 m³ / na rok,
- dobowo - 5 m³ / na dobę.

Zestawienie wymagań dla ścieków oczyszczonych zgodnie z pozwoleniami wodno prawnymi:

Parametr	Oczyszczalnia Góldap
Q_{dmax} [m³/d]	2964
Q_{dśr} [m³/d]	2280
Q_{hmax} [m³/h]	228
Q_{rmax} [m³/rok]	832 200
pH	6,5-8,5
BZT₅ [mgO₂/l]	15
ChZT_{Cr} [mgO ₂ /l]	125
Zawiesiny ogólne [mg/l]	35
N_{og} [mgN/l]	15
P_{og} [mg P/l]	2
Numer pozwolenia	BiOŚ 6241.23.2016
Data wydania pozwolenia	06.09.2016 r.
Termin ważności	19.09.2026 r.

Na terenie wiejskim i w zabudowie rozproszonej funkcjonują przed wszystkim oczyszczalnie przydomowe.

Od 2017 roku Gmina Góldap udziela dotacji osobom fizycznym na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie zabudowy rozproszonej i terenie wiejskim gminy. W ciągu dwóch lat skorzystało z tej możliwości 79 budynków. Kolejnych 57 czeka w kolejce na 2019 rok. Z terenu wiejskiego naszej gminy bardzo

szynko „znikają” zbiorniki na ścieki i są zastępowane bardziej ekologicznymi oczyszczalniami.

4.3. Gospodarki odpadami stałymi

4.3.1. Odpady komunalne

Gmina Gołdap jest jedną z 12 gmin dostarczającą odpady komunalne do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) prowadzonej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” Sp. z o.o. w Siedliskach k/ Ełku (adres: Siedliska 77, 19-300 Ełk). PGO „Eko-MAZURY” Sp. z o.o. zostało powołane przez Związek Miejszgminny „Gospodarka Komunalna” z siedzibą w Ełku, na mocy uchwały Zgromadzenia Związku Nr III/10/07, podjętej w dniu 29.03.2007 r.

RIPOK prowadzona jest na podstawie:

- Uchwały Nr XXIII/523/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko mazurskiego na lata 2016-2022, oraz

- Uchwały Nr XXIII/524/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko mazurskiego na lata 2016-2022.

Gmina Gołdap jest członkiem Związku Miedzygminnego „Gospodarka Komunalna” z siedzibą w Ełku, tworząc Region Wschodni Gospodarki Odpadami na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Do tego regionu należą następujące gminy: Miasto Ełk, Gminy Ełk, Kalinowo, Prostki, Stare Juchy, Olecko, Kowale Oleckie, Świątajno, Wieliczki, Gołdap, Dubieninki, Biata Piska.

W miejscowości Kośmidry k/Gołdapi znajduje się Stacja Przetadunkowa wraz z Punktem Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów, do której dostarczane są odpady komunalne pochodzące z terenu miejskiego i wiejskiego gminy Gołdap, a następnie w praso-kontenerach dowożone są do RIPOK-u w Siedliskach k/ Ełku w celu ich przetworzenia. Regionalna instalacja prowadzona jest w technologii mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

Zgodnie z regulaminem korzystania z usług publicznych świadczonych przez PGO- "Eko - Mazury" Sp. z o.o. mieszkańcy mogą przywozić w stanie posortowanym nieodpłatnie następujące rodzaje odpadów: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, szkło opakowaniowe, metale, odpady budowlane i rozbiorkowe nie zawierające azbestu, papy, smoły, odpady wielogabarytowe (meble, drewno, karton), popiły, lampy ręciowe i świetlówki, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane lub częściami wykorzystane leki, przepracowane oleje i tłuszcze jadalne.

Z dniem 1 lipca 2018 roku gmina Gołdap realizuje tzw. Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO) - jednolite dla całego kraju zasady segregacji ustanowione przez Ministra Środowiska na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

W związku z powyższym mieszkańców gminy oraz przedsiębiorcy zostali zobligowani w zaopatrzenie się w pojemniki lub worki na odpady sześciu frakcji:

papier- pojemnik /worek niebieski,

szkło - pojemnik/ worek zielony,

metale i tworzywa sztuczne - pojemnik /worek żółty,

odpady ulegające biodegradacji - pojemnik/ worek brązowy,

popiół paleniskowy - pojemnik metalowy/worek z napisem "popiół",

pozostałe zmieszane - pojemnik/worek czarny.

4.3.2. Odpady pozabiegowe

Odpady uzyskane z zabiegów z wykorzystaniem borowiny o kodzie 18 01 80, czyli zużyte pełoidy po zabiegach wykonywanych w ramach działalności leczniczej o właściwościach zakaźnych oraz odpady o kodzie 18 01 81, czyli zużyte pełoidy po zabiegach wykonywanych w ramach działalności leczniczej, innej niż wymienione w 18 01 80 (w tym borowiny) są wywożone, suszone i spalone w kotłowni sanatorium Wital.

Woda mineralna lecznicza z odwiertu G` - 2 jest przeznaczona do kuracji pitnej jako woda lecznicza. Woda z odwiertu GZ-2 przeznaczona jest do tworzenia solanki do tężni.

Wody te odprowadzane są do kanalizacji miejskiej gdzie zostają rozcieńczone zanim dopłyną do oczyszczalni. Skład fizyko - chemiczny tych wód nie ma wpływu na stan techniczny instalacji kanalizacyjnej i jakości ścieków doprowadzanych do oczyszczalni ścieków w Gołdapi.

4.4. Energia elektryczna

Dostawca energii elektrycznej dla gminy Gołdap jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Energetycznej Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Odbiorcy z terenu Gminy zasilani są w energię elektryczną liniami SN-15 kV, wychodzącymi ze stacji 110/15 kV Gołdap. Stacja ta zasilana jest w ciągu linii 110 kV Węgorzewo - Wronki - Gołdap - Filipów. W stacji występują rezerwy mocy.

Infrastruktura elektroenergetyczna na terenie gminy Gołdap jest w stanie dobrym i umożliwia zaspokojenie bieżących potrzeb odbiorców terenu gminy.

Obiekty uzdrowiskowe „Wital” posiadają dwustronne zasilanie od rozdzielni głównej.

W celu zaspokojenia zwiększających się odbiorców sieć jest sukcesywnie modernizowana i rozbudowywana.

Aktualnie długości sieci wynoszą:

- napowietrznej (stacji słupowej) średniego napięcia 249,12 km, niskiego napięcia 214,99 km, stacji transformatorowych jest 160 szt.,
- sieć kablowa wysokiego napięcia 33,74 km, średniego napięcia 33,55 km, niskiego napięcia 50,45 km, stacji transformatorowych jest 53.

4.5. Gazownictwo

Gmina Gołdap jako jedno z dwóch miast województwa warmińsko - mazurskiego nie posiada sieci gazowej. Od 2015 roku władze Gołdapi prowadzą rozmowy w sprawie budowy w mieście w sieci gazowej. W planach Polskiej Spółki Gazowniczej budowa sieci gazowniczej została wpisana do wstępnej koncepcji rozwoju sieci gazowniczej w województwie na lata 2018-2020.

W 2017 roku inwestor prywatny podjął natomiast konkretne działania. Uzyskał od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki dwie decyzje:

- a) OKR.4112.2.2017.MPo z dnia 10 sierpnia 2017 roku w sprawie uzyskania KONCESJI DPG/169/13702/W/OKR/2017/MPo na dystrybucję paliw gazowych na okres od 10 sierpnia 2017 r. do 31 grudnia 2030 r., na potrzeby odbiorców zlokalizowanych na terenie miejscowości Gołdap, gmina Gołdap, województwo warmińsko – mazurskie, siecią o średnim ciśnieniu;
- b) DRG.DRG-1.4721.10.2017.MSi1 z dnia 31 października 2017 roku w sprawie ustanowienia go Operatorem systemu dystrybucyjnego gazowego na okres od 1 listopada 2017 roku do 31 grudnia 2030 roku na obszarze określonym w w/w koncesji.

W 2018 roku rozpoczęła budowę sieci gazowniczej w Gołdapi. W bieżącym roku zamierza wykonać ją w kierunku Osiedla Pod Lasem, doprowadzając do strefy „A” ochrony uzdrówiskowej. W następnych latach planuje rozwinąć ją wokół Gołdapi i w kierunku Osiedla I oraz Osiedla II.

4.6 Ciepłownictwo

W Gołdapi w obecnej chwili budynki mieszkalne wielorodzinne ogrzewane są za pomocą dwóch kotłowni centralnego ogrzewania:

- kotłownia będąca własnością Zakładu Budowlanego Stanisław Andrysiewicz z siedzibą w Tarnobrzegu. Kotłownia dostarcza ciepło do 160 odbiorców. Jest to

kotłownia gazowa o mocy 14,MW, produkująca ciepło w oparciu o gaz skroplony LNG.

- kotłownia Spółdzielni Mieszkaniowej w Gołdapi, która dostarcza ciepło do 42 obiektów. Paliwem podstawowym kotłowni jest węgiel kamienny miat II. Budynki jednorodzinne w zabudowie rozproszonej oraz na terenach wiejskich gminy produkują ciepło z indywidualnych kotłowni opalanych węglem, koksem, olejem napędowym.

Rada Miejska w Gołdapi przeznacza w swoim budżecie środki finansowe na dotację gospodarstwom domowych zmieniającym paliwo we własnych kotłowniach na ekologiczne lub podłączającym się do miejskiej ciepłowni.

4.7 Działania Gminy zmierzające do poprawy stanu środowiska naturalnego Uzdrowiska:

4.7.1 Likwidacja i utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Gołdap.

Od siedmiu lat, korzystając ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, w ramach programu priorytetowego NFOŚ pod nazwą „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne, Część II - usuwanie wyrobów zawierających azbest” Gmina Gołdap sukcesywnie, corocznie likwiduje i utylizuje azbest na terenie miejscowości i wiejskim.

4.7.2 Likwidacja barszczu Sosnowskiego z terenu miasta i gminy Gołdap
W 2017 i 2018 roku ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie likwiduje się barszcz Sosnowskiego z terenu całej gminy (z terenów komunalnych, prywatnych, Powiatu Goławskiego, Agencji Nieruchomości Rolnych i Nadleśnictw: Gołdapskiego i Oleckiego).
Zinwentaryzowana ilość barszczu Sosnowskiego na terenie gminy Gołdap to ponad 30 ha.

4.7.3 Rekultywacja jeziora Gołdap

Na przełomie 2017 i 2018 roku zrekultywowano jezioro Gołdap. Projekt był dofinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014 - 2020 w ramach osi priorytetowej 5 – Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów, działania 5.3 - Ochrona różnorodności biologicznej, zadania 5 - Realizacja zadań służących ochronie i osiągnięciu co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód jezior, m.in. poprzez ich rekultywację (w pierwszej kolejności w powiązaniu z funkcją uzdrowiskową województwa).

4.9. Działalność gospodarcza

Na terenie miasta i gminy na dzień 31.01.2018 liczba podmiotów gospodarczych, których głównym miejscem wykonywania działalności jest gmina Gołdap, wynosiła 733 (wg raportu gminy o przedsiębiorcach działających na terenie gminy).

Podstawowe rodzaje wykonywanej działalności:

- praktyka lekarska,
- budownictwo (wykonywanie robot budowlanych, instalacyjnych wod.- kan., elektrycznych, ziemnych, projektowanie, nadzór budowlany),
- prowadzenie aptek,
- transport,
- sprzedaż detaliczna i hurtowa produktów żywnościowych, napojów, alkohol, wyrobów tytoniowych,
- działalność fotograficzna,
- działalność fizjoterapeutyczna,
- sprzedaż detaliczna i hurtowa owoców, warzyw,
- sprzedaż detaliczna i hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży, obuwia,
- hotelarstwo,
- restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne,
- usługi krawieckie,
- usługi fryzjerskie i kosmetyczne,
- działalność prawnicza,
- produkcja i sprzedaż pieczywa, wyrobów cukierniczych.

4.10. Działalność rekreacyjno - wypoczynkowa

Gołdap znane jest przede wszystkim jako uzdrowisko, posiadające surowce lecznicze do leczenia różnego rodzaju schorzeń. Na leczenie do obiektów sanatoryjnych i szpitalnych przyjeżdżają kuracjusze stacjonarni.

Nowa forma leczenia uzdrowiskowego, tj. leczenie ambulatoryjne, wprowadzona w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia spowodowała znaczny rozwój turystyki potocznej zwana turystyką leczniczo - uzdrowiskową. Uzupełniającymi formami turystyki jest turystyka rekreacyjna i aktywna oraz agroturystyka.

Gołdap – jedynie na Warmii i Mazurach uzdrowisko, jest preżnię rozwijającym się ośrodkiem turystyczno-wypoczynkowym, położonym na obszarze Zielonych Płuc Polski. Gołdap ma idealne warunki do rekreacji i wypoczynku przez cały rok.

Do rozwoju oferty dla turystyki zimowej predysponują: ukształtowanie terenu oraz warunki klimatyczne. Gołdap określana jest mianem „Zakopanego północy” oraz

z 40 m zjeżdżalnią, jacuzzi, sauną, siłownią i solarium, a także wielofunkcyjnego stadionu i kortów tenisowych.

Elementem oferty turystycznej są kulinaria, których wyróżnikiem są w skali Polski kartacze. W Gołdapi od 2000 roku odbywa się „Kartaczewo”, w ramach którego organizowane są „Mistrzostwa Świata w Jedzeniu Kartaczy”. Poza tym w gminie znajduje się Światowe Centrum Smakoszy Kartaczy.

Na terenie Gołdapi jest dobrze rozwinięta baza hotelowo gastronomiczna. Zlokalizowanych 13 obiektów zbiorowego zakwaterowania, w tym 1 hotel czterogwiazdkowy, działa 12 ośrodków agroturystycznych. Infrastruktura gastronomiczna pod względem ilościowym, jest dobrze rozwinięta – zlokalizowanych jest tu 11 restauracji, 3 kawiarnie oraz 6 barów.

.Przez Gołdap przebiega Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo (ok. 2000 km od Elbląga, przez Gołdap do Rzeszowa, z odnogą do Kielc). Wokół Gołdapi jest około 200 km pięknie położonych tras rowerowych.

Od 2013 roku Gołdap należy elitarnego międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Cittaslow, które skupia miasta dobrego życia z całego świata.

5. Plan zagospodarowania przestrzennego

Polityka przestrzenna oraz lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego gminy Gołdap określone zostały w "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gołdap" przyjętym Uchwałą Nr XXXIV/183/2001 Rady Miejskiej w Gołdapi, a następnie zmienione Uchwałą Nr LI/320/10 Rady Miejskiej z dnia 15 września 2010 roku w sprawie uchwalenia zmian w studium.

Obecnie obowiązuje "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Gołdap" zatwierdzone Uchwałą nr IX/63/2015 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 3 lipca 2015 roku.

Stały się one podstawą do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obecnie na terenie gminy Gołdap obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Gołdap, zatwierdzony uchwałą nr XXX/225/98 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 06 kwietnia 1998 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Suwalskiego nr 24, poz.137.
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obwodnicy miasta Gołdapi w ciągu drogi krajowej 657 wraz z terenami przylegymi, zatwierdzony uchwałą

Nr XX/174/96 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 17 grudnia 1996 r., ogłoszoną w Dz. U. Woj. Suwalskiego Nr 7, poz.46 z 1997 r.

3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w śródmieściu Gołdapi, ograniczonych ulicami: Królewiecką, Armii Krajowej, Tatzy i Jaćwieską”, zatwierdzony uchwałą nr XXXII/240/98 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 10 czerwca 1998 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędu Województwa Suwalskiego z dnia 16 lipca 1998 r. nr 44, poz.234.
4. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego kwartału miasta Gołdap, ograniczonego ulicami: Warszawską i Wileńską oraz ogrodami działkowymi „Przyrzekłość”, zatwierdzony uchwałą nr XLII/228/02 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 30 kwietnia 2002 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędu Województwa Mazurskiego z dnia 21 czerwca 2002 r. nr 73, poz.1118.
5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego kwartału miasta Gołdap, ograniczonego ulicą Stadionową, rzeką Gołdapą i torem kolejowym, zatwierdzony uchwałą nr XLII/229/02 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 30 kwietnia 2002r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędu Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 21 czerwca 2002 r. nr 73, poz.1119.
6. Uchwała Nr VII/44/2015 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału miasta Gołdap, położonego nad jeziorem Gołdap, ograniczonego: linią brzegową jeziora Gołdap, prawym brzegiem rzeki Gołdapy, południową granicą działki nr 1898/8, północną granicą działki nr 386, zachodnią granicą działek oznaczonych nr geodezyjnymi: 280/2, 280/1, 3280 (nieczynne torowisko), północno - zachodnią granicą działki nr 1978, południową granicą działki nr 1985 do linii brzegowej jeziora Gołdap. Niniejszą uchwałę ogłoszono w Dz. URZ. WOJ. WARM – MAZ.2015, poz.2216 z dnia 19.06.2015 r. - obowiązuje od 4.07.2015 r.
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działek oznaczonych nr geodezyjnymi: 158/15, 162/13, 161/1, 163, położonych w obrębie geodezyjnym Kozaki w gminie Gołdap, zatwierdzony uchwałą Nr XLIV/276/2006 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 26 lipca 2006 roku, ogłoszoną w Dzienniku Urzędu Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 15 września 2006 r. nr 136, poz.2080.
8. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części gminy Gołdap z pokładami torfów położonych w obrębach geodezyjnych Batupiany i Wilkajcie, zatwierdzony uchwałą Nr XLVI/290/2006 Rady Miejskiej w Gołdap

z dnia 27 września 2006 roku, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 15 grudnia 2006 r. Nr 195, poz.2711.

9. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miasta Gołdap, położonej między ulicą Konstytucji 3 Maja, projektowaną obwodnicą Gołdapi a ulicą Polną, zatwierdzony uchwałą nr XXVIII/161/2008 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 24 listopada 2008 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 19 lutego 2009 r. Nr 26, poz.480 – obowiązuje od 22.03.2009 r.
10. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefy Gołdap, zatwierdzone uchwałą nr LI/322/10 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 15 września 2010r, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 18 listopada 2010 r. Nr 184, poz. 2342 – obowiązuje od 19.XII.2010 r.
11. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miasta Gołdap położonego między obwodnicą Gołdapi, ulicą Wojska Polskiego, projektowaną ulicą łączącą ul. Wojska Polskiego z ul. Osiedle I, ulicą Kozaki, projektowaną Konsystytucji 3 Maja, zatwierdzony uchwałą nr LI/321/10 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 15 września 2010 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 18 listopada 2010r. Nr 184, poz. 2341 – obowiązuje od 19.XII.2010r.
12. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla przebiegu elektroenergetycznej linii napowietrznej 110kV relacji Olecko-Gołdap na terenie gminy Gołdap” w obrębach geodezyjnych: Kozaki, Dziegiele, Pogorzel.”, zatwierdzony uchwałą nr V/24/2015 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 27 lutego 2015 r., ogłoszoną w Dz. URZ. WOJ. WARM – MAZ .2015, poz.1610 z dnia 29 kwietnia 2015 r. - plan obowiązuje od 14 maja 2015 r.
13. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w gminie Gołdap, obrébie ewidencyjnym Bałupiany, oznaczonego numerami działek: 222/33, 222/36, 222/37, 222/13 - zatwierdzony uchwałą nr XL/260/2017 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 30 maja 2017 r., ogłoszona w Dz. URZ. WOJ. WARM – MAZ. 2017, poz. 2837 z dnia 28 czerwca 2017 r. - plan obowiązuje od 13.07.2017 r.
14. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Gołdapi przy ul. Wczasowej, w obrębie ewidencyjnym 0001 Gołdap 1, oznaczonego numerami działek: 1966/1, 1966/10, 1966/2, 1966/11, 1966/5,

1966/6, 1966/7, 1966/9, 1966/8, 1965/3, 1965/2, 1965/1, 1965/4, 3280/2., zatwierdzony uchwałą nr XL/259/2017/2017 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 30 maja 2017 r., ogłoszoną w Dz. URZ. WOJ. WARM – MAZ .2017, poz. 2837 z dnia 17 sierpnia 2017 r. - plan z wykreslonymi obowiązuje od 1 września 2017 r.

We wszystkich tych planach uwzględniono wszelkie uwagi i wskazania Ministerstwa Zdrowia, zgłoszone przez Ministerstwo w trakcie opiniowania ich projektów.

Ważnym dokumentem dla rozwoju miasta i terenów wiejskich gminy Gołdap jest też Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego gminy Gołdap do roku 2025, opracowana w 2014 roku.

Dużą uwagę przywiązuje się w nim na rozwój uzdrowiska i turystyki uzdrowiskowej, zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego południowej części strefy „A” i północnej części strefy „B” ochrony uzdrowiskowej tj. „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego kwartalu miasta Gołdap położonego nad jeziorem Gołdap, ograniczonego: linią brzegową jeziora Gołdap, prawym brzegiem rzeki Gołdapy, południową granicą działki nr 1898/8, północną granicą działki nr 386, zachodnią granicą działek oznaczonych nr geodezyjnymi: 280/2, 280/1, 3280 (nieczynne torowisko), północno-zachodnią granicą działki nr 1970/1, południową granicą działki nr 1985 do linii brzegowej jeziora Gołdap, zatwierdzoną uchwałą NR XLIV/275/2006 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 26 lipca 2006 roku, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 15 września 2006r. nr 136, poz.2079.

Plan ten przewiduje stworzenie w miejscowości Gołdap Dzielnicy Uzdrowiskowej.

5.1 Planowany rozwój Dzielnic Uzdrowiskowej - „Budowa Zakładu Przyrodoleczniczego wraz z rozbudową Promenady Zdrojowej w Uzdrowisku Gołdap”.

Wartość tej inwestycji to ponad 29 milionów złotych. Dofinansowanie z RPO woj. Warmińsko-Mazurskiego wyniesie prawie 18 milionów. Jego realizacja rozpocznie się w czwartym kwartale 2018 r. i zakończy w czerwcu 2020 r. Inwestycja obejmie budowę centrum przyrodoleczniczego działającego w oparciu o medykamenty naturalnego pochodzenia (takie jak borowiny i woda solankowa) oraz rozbudowę Promenady Zdrojowej. Zakład Przyrodoleczniczy powstanie w nowo wybudowanym, dwukondygnacyjnym budynku. Będzie on podzielony na trzy strefy rehabilitacyjne. W pierwszej strefie znajda się gabinety masażu, gabinety wykorzystujące w terapii niskie i wysokie temperatury oraz inhalatoria. Drugą strefę stanowić będą baseny rehabilitacyjne umożliwiające hydoterapię. Redukcję stresu będzie wspierać komora

floatingowa umożliwiająca swobodne unoszenie się na wodzie. W trzeciej strefie znajdzie się nowoczesne SPA obejmujące sauny suchą i mokrą oraz grotę lodową i komorę *infrared*. Innym jej atutem będzie *tepidadrium*, czyli pomieszczenie o obniżonej wilgotności powietrza. Umożliwi ono podnoszenie odporności organizmu, rozgrzanie ciała przed zażywaniem kąpieli w saunie. Wszystkie strefy oraz ich pomieszczenia będą wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt rehabilitacyjny. Oczekujące na powrót rodziców dzieci będą mogły bawić się w wypełnionej kulkami salce szalowej. Miłośnicy wspinaczki będą mogli zmierzyć się z grawitacją na jednej z najwyższych w regionie ściance wspinaczkowej. Jej wysokość wyniesie 15 metrów i będzie ona przystosowana do nauki wspinania oraz rozgrywania zawodów wspinaczkowych. Góldapska Promenada Zdrojowa zostanie rozbudowana aż do ulicy Jeziorowej. Powstanie kolejny parking na 42 pojazdy, droga długości 430 m, ścieżka rowerowa długości 0,5 km i chodniki długości 2 km. Inwestycję uzupełnią elementy małej architektury takie jak ławki, stojaki na rowery i kosze na śmieci. Dokonane zostaną nowe nasadzenia zieleni. Zamontowane zostanie dodatkowe, energooszczędnego oświetlenie kompleksu.

6. Obszar uzdrowiska - strefy ochrony uzdrowiska

Obszar Uzdrowiska Góldap obejmuje teren mieszczący się w granicach miasta i czterech sołectw o powierzchni 7 993,9 ha, ograniczony strefą "C" ochrony uzdrowiskowej. W skład obszaru uzdrowiska wchodzą 3 strefy ochrony uzdrowiskowej "A", "B", "C".

Strefa "A" Ochrony uzdrowiskowej przeznaczona jest do prowadzenia działalności w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego w ścisłe określonym obszarze, w którym istnieć powinny ścisłe określone warunki, co do powierzchni, zabudowy, wskazników terenów zieleni itp. Wyznaczona strefa o powierzchni 141,5, w tym 82% terenów zielonych, pozwala na prowadzenie lecznictwa uzdrowiskowego w sprzyjających warunkach obejmując wszystkie zakłady i urządzenia lecznicztwa uzdrowiskowego. Dlatego też na obszarze tym zastrzeżonych jest szereg czynności, których podjęcie ze względu na ich oddziaływanie na warunki naturalne i czynniki środowiskowe uzdrowiska jest ścisłe kontrolowane.

Strefa "B" obejmuje część obszaru miasta i gminy przylegającą do obszaru strefy "A", strefa ta o powierzchni 466,1 ha, w tym 75% terenów zielonych, ze względu na zagospodarowanie i sposób użytkowania ma charakter ochronny dla podstawowej strefy ochrony uzdrowiskowej "A". Przeznaczona jest dla budownictwa mieszkaniowego, usług dla mieszkańców, dla budowy zaplecza techniczno-

gospodarczego, niezbędnych dla funkcjonowania obszaru, w którym prowadzi się lecznictwo uzdrowiskowe oraz dla lokalizacji urządzeń sportowych, turystycznych itp.

Strefa "C", obejmuje obszar miasta Gołdap oraz 4 sołectwa tj. Bartupiany, Botkuny, Niedźwica, Wilkajce, posiada powierzchnię 7386,3 ha, w tym 83% terenów zielonych (biologicznie czynnych). Strefa ta pełni funkcję otuliny uzdrowiska i jej głównymi zadaniami jest ochrona krajobrazu, ochrona właściwości leczniczych klimatu, ochrona przed hałasem, ochrona przed wprowadzaniem na obszar bezpośredni, przyległy do uzdrowiska, funkcji kolizyjnych, zabezpieczanie terenów pod urządzenie sportowe i rekreacyjne położone w pewnej odległości od uzdrowiska w celu pełnego wykorzystania walorów turystycznych i krajobrazowych regionu.

Przebieg granicy strefy "A" przedstawia się następująco:

- od wschodu: od pkt. 1 półn. - wsch. narożnik działki 1980 stanowiący narożnik brzegu jeziora Gołdap granica biegnie na południe brzegiem jeziora granicami działek 1980 i 1983/2 do pół.- wsch. granicy styku działki 1983/2 z jeziorem pkt. 2;
- od południa: od pkt. 2 skręca na zachód i granicą działki 1983/2 biegnie do ul. Promenada Zdrojowa pkt. 3 działka nr 1981. W miejscu tym przecina tę ulicę i dochodzi do działki 2000 pkt. 4, skąd skręca na północ i dochodzi do granicy działki 1998 pkt. 5, skręca na zachód i granicą działki 1998 dochodzi do granicy działki 1993 (ulica), przecina tę działkę, skręca na północ i granicą działki 1993 dochodzi do narożnika działki 2022/8, skręca na zachód i granicami działek 2022/8, 2022/7 i 2022/6 dochodzi do działki 280/2, skręca na północ i biegnie do granicy działki 280/1, przecina tą działkę 280/1 dochodzi do północ i granicą działki 280/1 i 300 pkt. 6. Od pkt. 6 biegnie na północ granicą działki 280/1 dochodząc do ul. Jeziorowej, przecina tą ulicę i dochodzi do pół -wsch narożnika działki 1975/3 pkt. 7, skąd skręca na zachód i granicami działek 1975/3, 1975/2 dochodzi do południowej granicy działki 1975/4 pkt. 8;
- od zachodu: od pkt. 8 biegnie na półn.- zach. granicami działek 1975/4 i 1966/11 dochodzi do półn. - zach narożnika działki 1966/11 pkt. 9;
- od północy: od pkt. 9 skręca na wschód i biegnie północną granicą działki 1966/11 a potem na południe do styku granic działek 1966/11, 3280/1 i 3280/2 pkt. 10, skąd skręca na wschód a potem na południe i granicą działki 3280/2 biegnie na południe do styku granic działek 3280/2, 3280/3, 1965/4 i 1970/1 pkt. 11. Od pkt. 11 skręca na wschód i granicami działek 1970/1 i 1980 dochodzi do pół. wyjściowego 1.

Powierzchnia strefy "A" wynosi: 141,5 ha, w tym 82% terenów zielonych.

Przebieg granicy strefy "B" przedstawia się następująco:

- od wschodu: od pkt. 1 (granica państwa na brzegu jeziora Gołdap) granica strefy B biegnie na południe wzdłuż wschodniego i południowego brzegu jeziora do ujścia rzeki Gołdap pkt. 2. Następnie rzeką Gołdap (działki 43/1, 43/2 i 43/5) biegnie do ul. Ustronie pkt. 3 (narożnik działki 472/2);
- od południa: od pkt. 3 skręca na zachód i południową granicą zalewu (działki 452/24 i 452/53) dochodzi do mostu nad rzeką Gołdap pkt. 4, przebiega przez most i dochodzi do ul. 1 Maja. Następnie wzduż ul. 1 Maja granicami działek 410/4, 410/1, 1517, 411/6, 411/1, 413/2 i dalej granicą działki 1516/4 dochodzi do działki 259/1 pkt. 5, skąd skręca na zachód przecinając ul. 1 Maja dochodzą do pld. - zach. granicy działki 259/1 (ul. 1 Maja) pkt. 6;
- od zachodu: skręca na północ i granicą ul. 1 Maja, a następnie zachodnią granicą ul. Świeckowej dochodzi do narożnika granicy działek 1973/2, 1973/3 i 94 pkt. 7, skręca na wschód do granicy działek 1973/3 i 1972 i dalej biegnie na północ granicami działek 1972, 1967, 1963 dochodząc do duktu leśnego pkt 8, skręca na wschód i granicą duktu leśnego dochodzi do działki 1962 pkt 9, skręca na północ i dalej granicą działki 1962 dochodzi do duktu leśnego pkt 10, skręca na wschód i granicą duktu leśnego dochodzi do granicy państwa pkt 11;
- od północy: od pkt. 11 biegnie na wschód granicą państwa i gminy Gołdap do punktu wyjściowego 1.

Powierzchnia strefy "B" wynosi: 466,1 ha, w tym 75% terenów zielonych (biologicznie czynnych).

Przebieg granicy strefy "C" przedstawia się następująco:

- od wschodu: od pkt. 1 (wschodnia granica sołectwa Botkuny z granica państwa) granica strefy "C" biegnie na południe a następnie na zachód granicą sołectwa Botkuny do granicy z miastem Gołdap pkt 2;
- od południa i zachodu: od pkt. 2 biegnie południową granicą miasta Gołdap do granicy z sołectwem Batupiany pkt 3. Następnie granicą tego sołectwa oraz sołectwa Wilkajcie do granicy państwa pkt 4;
- od północy: od pkt. 4 skręca na wschód i biegnie granicą państwa do wschodniej granicy sołectwa Niedźwica pkt. 5, następnie granicą tego sołectwa biegnie na południe i na wschód do granicy z miastem Gołdap pkt. 6;
- od pkt. nr 6 granica strefy prowadzi na północ granicą miasta Gołdap do granic państwa do pkt. 7, następnie skręca na wschód i granicą państwa dochodzi do punktu wyjściowego nr 1.

Powierzchnia strefy "C" wynosi 7 386,3 ha, w tym 83% terenów biologicznie czynnych.

Ogółem powierzchnia uzdrowiska wynosi 7 993,9 ha.

Teren określony strefami ochrony uzdrowiska przeznaczony jest do prowadzenia działalności w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego, dlatego też na obszarze tym powinny istnieć ścisłe określone warunki co do powierzchni, zabudowy, wskaźników terenów zielonych itp. W związku z powyższym na w/w obszarze zastrzeżony jest szereg czynników, których podjęcie, ze względu na ich oddziaływanie na warunki i czynniki środowiskowe, jest zabronione (art. 38 a poz. 1, 2, 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach uzdrowiskowych oraz o gminach uzdrowiskowych - Dz.U. z dnia 31 maja 2017 r. poz.1056 tekst jednolity, ze zmianami).

7. Zakłady i urządzenia Lecznictwa Uzdrowiskowego

Polskie lecznictwo uzdrowiskowe stanowi integralną część systemu powszechnej ochrony zdrowia. Kuracja uzdrowiskowa jest zwykle kontynuacją leczenia szpitalnego, lub ambulatoryjnego wielu chorób, a także w celu zapobiegania rozwojowi chorób i ich powikłań. Główną funkcją uzdrowiskowych zakładów opieki zdrowotnej jest kompleksowa rehabilitacja polegająca głównie na przywracaniu sprawności fizycznej oraz eliminowanie stresu wywołanego chorobą. W prewencji i rehabilitacji uzdrowiskowej stosuje się różnorodne metody oddziaływania: balneologiczne, fizjoterapeutyczne, kinezyterapeutyczne, psychoterapeutyczne, a niekiedy też farmakologiczne. Specyficzna cecha lecznictwa uzdrowiskowego jest wykorzystanie naturalnych czynników zdrojowych i klimatycznych uzdrowiska.

7.1 Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego

Aktualnie na terenie uzdrowiska Gołdap działalność w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego prowadzą dwa podmioty zarejestrowane w rejestrze Wojewody jako Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej:

1. Sanatorium Uzdrowiskowe "Wital"
ul. Wczasowa 7,
19- 500 Gołdap
właściciel Oliwia Smith
2. Szpital Uzdrowiskowy „Wital”
ul. Wczasowa 7

7.1.2 Sanatorium Uzdrowiskowe "Wital"

Sanatorium "Wital" składa się z trzech budynków, a mianowicie:

budynek A

- kubatura 31 925,45 m³
- powierzchnia użytkowa 7 892,72 m²
- ilość kondygnacji 3

budynek C

- kubatura 1 397,61 m³
- powierzchnia użytkowa 392,98 m²
- ilość kondygnacji 3

budynek D

- kubatura 1 181,04 m³,
- powierzchnia użytkowa 330, 29 m²
- ilosc kondygnacji 3

W budynkach znajdują się 3 windy przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

ilosc tózka 395.

W budynkach santomijnych znajdują się : recepcja, kuchnia w raz z zapleczem, sala konferencyjna, kawiarnia, biblioteka, magazyny, archiwum, pomieszczenia biurowe, baza leczniczo - zabiegowa.

Obiekty wyposażone są w następujące instalacje: wodno- kanalizacyjną, elektryczną, odgromową, telefoniczną, przeciw pożarowa, wentylację mechaniczną i grawitacyjną. Źródłem ciepła jest własna kotłownia.

Szczegółowa charakterystyka obiektów, oraz informacja o kierunkach leczenia, rodzaju udzielanych świadczeń, zakresu udzielanych świadczeń, wykaz pomieszczeń pielegnacyjnych i ogólnych i zabiegowych znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Sanatorium Uzdrowiskowe".

Wykaz personelu zatrudnionego w sanatorium znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Obsada personalna".

W sanatorium zlokalizowany jest się zakład przyrodoleczniczy.

Zdolność zabiegowa zakładu wynosi 2229 zabiegów na 7,35 godz.

Szczegółowa charakterystyka zakładu przyrodoleczniczego, wykaz pomieszczeń medycznych, wykaz działań zakładu przyrodoleczniczego, wykaz pomieszczeń ogólnych, wykaz realizowanych zabiegów, wykaz aparatury, rodzaje wykorzystywanych tworzyw znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Zakład Przyrodoleczniczy".

Gabinety zabiegowe są tak usytuowane, aby nie miały szkodliwego wpływu jednego rodzaju zabiegu na inny lub powodowały zakłócenia pracy urządzeń. Wszystkie pomieszczenia są oznakowane, umieszczone w widocznym miejscach informacje i różnego rodzaju instrukcje. Wszystkie zabiegi wykonywane są przez wykwalifikowany personel medyczny. Stanowiska są wyposażone we właściwie działającą aparaturę i urządzenia. Aparatura posiada wymagane atesty. W obiekcie znajdują się tablice informujące pacjentów o rodzaju zabiegu i ich rozmieszczeniu. Informacje znajdują się również na drzwiach poszczególnych gabinetów zabiegowych i na stanowiskach. Dodatkowo pacjenci są informowani na temat ich pobytu i stosownych procedur leczniczych na zebraniu informacyjnym w pierwszym dniu przyjazdu przez dyrektora sanatorium i ordynatora.

Teren wokół obiektów jest zagospodarowany, na nim znajdują się tereny zielone i urządzenie rekreacyjne

7.1.1 Szpital uzdrowiskowy "Wital"

Budynek "B".

- kubatura 6 587,76 m³,
- pow. użytkowa 1 729,04 m²
- ilość kondygnacji 4

W budynek znajduje się winda przystosowana dla osób niepełnosprawnych.
Ilosć łóżek 85.

W obiekcie szpitala uzdrowiskowego znajdują się następujące instalacje: wodno - kanalizacyjna, elektryczna, odgromowa, telekomunikacyjna, odgromowa, wentylacyjna grawitacyjnej i mechanicznej, przeciw pożarowa.. Budynek ogrzewany jest z kotłowni zlokalizowanej w sanatorium.

W szpitalu znajduje się: baza hotelowa, baza leczniczo zabiegowa, punkt żywienia-jadalnia (posiłki przygotowywane są w kuchni zlokalizowanej w sanatorium) pomieszczenia pomocnicze.

Szczegółowa charakterystyka obiektu oraz informacja o kierunkach leczenia, rodzaju udzielanych świadczeń, zakresu udzielanych świadczeń, wykaz pomieszczeń pielegnacyjnych i ogólnych, wykaz pomieszczeń zabiegowych znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Szpital Uzdrowiskowy".

Wykaz personelu zatrudnionego w szpitalu uzdrowiskowym znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Obsada Personalna".

W szpitalu znajduje się zakład przyrodoleczniczy.

Zdolność zabiegowa zakładu wynosi 674 zabiegów na 7,35 godz.

Szczegółowa charakterystyka zakładu przyrodolecznego, wykaz pomieszczeń medycznych, wykaz działań zakładu przyrodolecznego, wykaz pomieszczeń ogólnych, wykaz realizowanych zabiegów, wykaz aparatury, rodzaje wykorzystywanych tworzyw znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Zakład Przyrodoleczniczy".

Gabinety zabiegowe są tak usytuowane, aby nie miały szkodliwego wpływu jednego rodzaju zabiegu na inny lub powodowały zakłócenia pracy urządzeń. Wszystkie pomieszczzenia są oznakowane, umieszczone w widocznych miejscach informacje i różnego rodzaju instrukcje. Wszystkie zabiegi wykonywane są przez wykwalifikowany personel medyczny. Stanowiska są wyposażone we właściwie działającą aparaturę i urządzenia. Aparatura posiada wymagane atesty. W obiekcie znajdują się tablice informujące pacjentów o rodzaju zabiegu i ich rozmieszczeniu. Informacje znajdują się również na drzwicach poszczególnych gabinetów zabiegowych i na stanowiskach. Dodatkowo pacjenci są informowani na temat ich pobytu i stosownych procedur leczniczych na zebraniu informacyjnym w pierwszym dniu przyjazdu przez dyrektora sanatorium i ordynatora.

7.2 Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego:

1. pijalnia uzdrowiskowa,
szczegółowa charakterystyka pijalni uzdrowiskowej znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Pijalnia Uzdrowiskowa".
2. mazurska tężnia solankowa,
szczegółowa informacja i charakterystyka tężni znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Tężnia".-
3. basen rehabilitacyjny 6x15m i gł. 1,4m, znajdujący się w sanatorium "Wital"
4. park uzdrowiskowy
szczegółowa informacja dotycząca parku uzdrowiskowego znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Park Uzdrowiskowy",
5. ścieżka ruchowa (ścieżka zdrowia),
szczegółowa informacja znajdująca się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza "Park Uzdrowiskowy/Ścieżki Ruchowe".

8. Profile lecznicze wskazania i przeciw wskazania do leczenia

Minister Zdrowia Decyzja nr 69 z dnia 11 kwietnia 2013 r. w pkt. 2 ustalił następujące kierunki leczenia dla uzdrowiska Goldap:

- choroby ortopedyczno - urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- choroby kobiece,
- choroby kardiologiczne i nadciśnienie.

8.1 Choroby ortopedyczno-urazowe

Szczegółowe wskazania

1) szpital uzdrowiskowy:

- a) T92, T93, T09, S32 - stany po urazach kończym, kręgosłupa, miednicy 6-8 tygodni od urazu,
 - b) S32, T08 - stany po złamaniach kręgosłupa z uszkodzeniem rdzenia,
 - c) N33 - pęcherz neurogenny w przebiegu tetraparaplegii,
 - d) T94 - stany po urazach wielonarządowych leczonych zachowawczo i operacyjnie,
 - e) T29 - stany po oparzeniach, bezpośrednio po leczeniu szpitalnym,
 - f) T12 - wczesne stany po złamaniach kości kończyn dolnych,
 - g) T05 - wczesne stany po amputacjach kończyn z przyczyn urazowych i naczyniowych po zaopatrzeniu w tymczasową protezę,
 - h) Z96 - wczesne stany po operacjach alloplastycznych stawów biodrowych i kolanoowych,
 - i) M50 - wczesne stany po operacjach dysku szyjnego i lędźwiowego,
 - j) T02 - następstwa po złamaniach kości i stawów z dużym ograniczeniem sprawności i zanikami mięśni,
 - k) T09 - stany po urazach kręgosłupa z częściowym uszkodzeniem rdzenia,
 - l) Z98 - stany po zabiegach operacyjnych kości i stawów z dużym ograniczeniem ruchów, najlepiej po przebiegu wczesnej rehabilitacji,
 - m) Z98, Z89 - stany po amputacjach kończyn po ostatecznym zaprotezowaniu,
 - n) Z98 - stany po operacjach wad wrodzonych, najlepiej po wczesnej rehabilitacji,
 - o) T31 - stany po oparzeniach kończym z przykurczami i ograniczeniem ruchów;
- 2) sanatorium uzdrowiskowe:
 - a) S33 - następstwa po urazach, chorobach stawów i aparatu więzadłowego z ograniczeniem ruchów,
 - b) Z98, Z89 - stany po amputacjach kończyn po ostatecznym zaprotezowaniu,

- c) Q 65-70 - wady wrodzone układu ruchu bez utrwalonych zmieksztalceń,
 - d) M93 - pourazowa martwica kości w okresie zdrowienia,
 - e) M41 - wady postawy, w tym boczne skrywienie kręgosłupa niedużego stopnia,
 - f) rekonwalescencja chorych po leczeniu szpitalnym z powodu chorób ortopedyczno-urazowych;
- 3) leczanie ambulatoryjne:
- a) S23, 33, 39, 43, 46, 53, 56, 63, 66, 73, 76, 83, 86, 93, 96, 97 - stany po urazach tkanek miękkich - mięśni, więzadł, torbelek stawowych przy niedużym ograniczeniu ruchów,
 - b) M93 - pourazowa martwica kości w okresie zdrowienia,
 - c) M41 - wady postawy, w tym boczne skrywienie kręgosłupa niedużego stopnia
 - d) rekonwalescencja chorych po leczeniu szpitalnym z powodu chorób ortopedyczno-urazowych.
- Szczegółowe przeciwwskazania:
- 1) T10, T12 - stany po złamaniach kości kończyn z opóźnionym zrostem, stawem rzekomym lub powiklane zapaleniem kości i szpiku;
 - 2) T09 - stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, powiklane z odleżynami z niezdolnością do podstutowej samoobslugi;
 - 3) M99 - stany po zabiegach operacyjnych ortopedycznych z całkowicie upośledzoną zdolnością do samoobslugi;
 - 4) M86 - zapalenie szpiku kostnego z przetokami z odczynem ogólnym;
 - 5) M86 - choroby kości i tkanek miękkich z odczynem osteolitycznym, zapaleniem kości.
- ## 8.2 Choroby układu nerwowego
- Szczegółowe wskazania:
- 1) szpital:
 - a) D33 – następstwa neurologiczne po operacji niezłożliwych nowotworów mózgu lub innych części centralnego systemu nerwowego,
 - b) G09 – następstwa neurologiczne chorób zapalnych ośrodkowego układu nerwowego lub opon mózgowych, po upływie 3 miesięcy od zakończenia leczenia farmakologicznego,
 - c) G20, G21 – choroba Parkinsona lub parkinsonizm wtórny ze znacznym ograniczeniem chodu,
 - d) G35 – stwardnienie rozsiane w okresie zaawansowanym lub po zakończeniu leczenia szpitalnego (bezpośrednio po incydencie zaostrenia),

- e) G54 – zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgostupa, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
 - f) G55 – ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krajka międzykręgowego (M50, M51) lub zmianach zwydrodnieniowych kręgów (M47),
 - g) G61 – zespół Guillain-Barrego bezpośrednio po zakończeniu leczenia w oddziale neurologicznym lub przebyciu wczesnej rehabilitacji neurologicznej,
 - h) G80 – dziecięce porażenie mózgowe ze znaczną dysfunkcją ruchową (poruszanie się na wózku inwalidzkim) – dotyczy pacjentów do 18 roku życia,
 - i) G81 – porażenie połowicze, następstwa neurologiczne po udarach mózgowych, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
 - j) G82 – porażenie kończyn dolnych albo porażenie czterokończynowe, będące następstwem udarów mózgowych, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
 - k) I64 – udar nieokreślony jako krwotoczny lub zawałowy, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji neurologicznej;
- 2) sanatorium:
- a) G09 – utrzymujące się następstwa neurologiczne chorób zapalnych ośrodkowego układu nerwowego,
 - b) G20, G21 – choroba Parkinsona lub parkinsonizm wtórny w początkowym stadium zaawansowania, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
 - c) G35 – stwardnienie rosiane w okresie remisji lub o przebiegu łagodnym,
 - d) G54 – zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgostupa,
 - e) G55 – ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krajka międzykręgowego (M50, M51), oraz w zmianach zwydrodnieniowych kręgów (M47),
 - f) G61, G62 – przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillaina-Barrego), także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia,
 - g) G64 – następstwa neurologiczne urazów nerwów obwodowych,

h) G81, G82 – porażenie połowicze, porażenie kończyn dolnych z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej, będące następstwem uszkodzenia mózgu lub rdzenia kręgowego,

i) G80 – dziecięce porażenie mózgowe z zachowaną zdolnością do samodzielnego poruszania się – dotyczy pacjentów do 18 roku życia,

j) G90 – nasilone zaburzenia układu wegetatywnego;

3) przychodnia uzdrowiskowa:

a) G20 – choroba Parkinsona z nieznacznym ograniczeniem chodu, z zachowaną samoobslugą,

b) G54 – zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa - okres przewlekły,

c) G55 – ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego (M50, M51), oraz w zmianach zwydrodnieniowych kręgosłupa (M47) – okres przewlekły,

d) G61, G62 – przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillain-Barrego, także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia,

e) G64 – następstwa urazów obwodowych,

f) G90 – zaburzenia układu wegetatywnego.

Szczegółowe przeciwwskazania:

1) I64 – stany po udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami, z afazją sensoryczną lub motoryczną lub zespołem psychoorganicznym oraz z całkowitą niepełnosprawnością;

2) G40 – padaczka z częstymi napadami (co najmniej raz w miesiącu);

3) G35 – stwardnienie rozsiane w okresie zaostrenia;

4) G55 – całkowite wypadnięcie jądra galaretowatego lub inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji;

5) T09 – stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, z odleżynami lub z niezdolnością do samoobslugi;

6) G09, T81, T90 – stany pourazowe, stany pozapalne lub stany pooperacyjne mózgu lub rdzenia kręgowego, inne choroby neurologiczne z dysfunkcją ruchową uniemożliwiającą podstawową samoobsługę.

8.3 Choroby reumatologiczne

Szczegółowe wskazania:

1) szpital uzdrowiskowy:

- a) M06, M05 - reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I, II, III i IV, w szczególności bezpośrednio po incydencie zastrzenia procesu chorobowego,
 - b) M06 - reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I, II, III i IV po zabiegach operacyjnych, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala,
 - c) M08 - młodzieżce przewlekłe zapalenie stawów (postać wielostawowa),
 - d) M08 - młodzieżce przewlekłe zapalenie stawów w okresie remisji (postać skapostawowa),
 - e) M32 - toczeń rumieniowy w okresie remisji,
 - f) M34 - twardzina układowa,
 - g) M07 - atropatia łuszczycowe,
 - h) M35 - polimialgia reumatyczna,
 - i) M13 - zapalenie stawów z zajęciem kręgosłupa ZZSK, Zespół Rejtera ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej lecz z zachowaną samoobstugą,
 - j) M15-19 - choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych i małych ze znacznym ograniczeniem sprawności czynnościowych,
 - k) M47 - choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej z objawami neurologicznymi,
 - l) M10, 11 - choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcyzoza i inne) w okresie przewlekłym z zaawansowanymi zmianami stawowymi,
 - m) zespoły bólowe z grupy reumatyzmu tkanek miękkich - fibromialgia,
 - n) stany po zabiegach operacyjnych z przyczyn reumatycznych;
- 2) sanatorium uzdrowiskowe:
- a) M06, M05 - reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I, II, III i IV,
 - b) M07 - atropatia łuszczycowe,
 - c) M35 - polimialgia reumatyczna,
 - d) M45, 46, 49 - zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem kregostupa z niewielkim ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,
 - e) M15-19 - choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych z niewielkim ograniczeniem sprawności czynnościowej oraz małych z niewielkim i średnim ograniczeniem sprawności czynnościowej,
 - f) M47 - choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z niewielkim ograniczeniem sprawności ruchowej,

g) M10, 11 - choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcyzoza i inne) w okresie przewlekłym z małymi zmianami stawowymi,

h) M70-79 - reumatyzm tkanek miękkich - entezopatie,

i) stany po zabiegach operacyjnych z przyczyn reumatoidalnych;

3) leczenie ambulatoryjne:

a) M06, M05 - reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I i II oraz w 1 stopniu sprawności czynnościowej,

b) M45, 46, 49 - zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,

c) M15-19 - choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych małych z niewielkim lub średnim ograniczeniem sprawności ruchowej,

d) M47 - choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej,

e) M10, 11 - choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcyzoza i inne) w okresie przewlekłym z małymi zmianami stawowymi,

f) M70-79 - reumatyzm tkanek miękkich - entezopatie o małym nasileniu objawów.

Szczegółowe przeciwwskazania:

1) M06, M05 - reumatoidalne zapalenie stawów w 4 stopniu sprawności czynnościowej (unieruchomienie w łóżku);

2) M06, M05 - znaczne zaostrenie stanu zapalnego w reumatoidalnym zapaleniu stawów (stany gorączkowe, świeże wysięki, duże obrzęki stawowe);

3) M06, M05 - ograniczenie funkcji ruchowych w przebiegu RZS i ZZSK uniemożliwiające podstawową samoobsługę;

4) M06, M05 - zaawansowane zmiany narządowe w przebiegu schorzeń reumatoidalnych;

5) G55 - całkowite wypadnięcie jądra galaretowatego i inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji;

6) I73 - martwicze zapalenie naczyń w okresie ostrego rzutu;

7) M13, M89 - infekcyjne zapalenie kości i stawów, ostre i przewlekłe w okresie ostrego rzutu

8.4 Choroby dolnych dróg oddechowych

Szczegółowe wskazania:

1) szpital uzdrowiskowy:

- a) J95 - stany po resekcji tkanki płucnej bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala,
- b) J45 - dychawica oskrzelowa,
- c) J45, 43, 27 - dychawica oskrzelowa z rozedma, zespołem przewlekłego serca płucnego,
- d) J41 - przewlekła obturacyjna choroba oskrzeli,
- e) J42, 43, 47 - przewlekły nieżyt oskrzeli ze współistniejącą rozedką, zespołem serca płucnego,
- f) J43, I27 - rozedma płuc ze współistniejącym zespołem serca płucnego,
- g) J47 - rozstrzenie oskrzeli nie kwalifikujące się do leczenia operacyjnego,
- h) J84, I27 - zwłóknenie płuc z rozpoczętym się zespołem serca płucnego,
- i) J13-18, 94 - stany po zapaleniu płuc i optycznej bezpośrednio po leczeniu szpitalnym,
- j) J64, I27 - pylice płuc z rozpoczętym się zespołem serca płucnego,
- k) J47 - torbielowatość płuc w okresie nie zaawansowanym;

8.5 Choroby układu trawienia

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) B15, B19 – stany po przebytym ostrym wirusowym zapaleniu wątroby, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia fazy ostrej choroby,
- b) K25, Z98 – stany po resekcji żołądka z powodu choroby wrzodowej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- c) K50 – choroba Leśniowskiego-Crohna o lekkim przebiegu,
- d) K51 – wrzodziejące zapalenie jelita grubego o lekkim przebiegu,
- e) K74 – marskość wątroby w okresie wydolności (bez encefalopatii wątrobowej, wodobrzusza, żółtaczki, żylaków przesyku);

2) sanatorium:

- a) B15–B19 – stany po przebytym ostrym wirusowym zapaleniu wątroby, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia fazy ostrej choroby,
 - b) K20–K23 – przewlekłe choroby przesyku (rozstrzeń, uchyłek, kurcz wpustu),
 - c) K25, K26 – choroba wrzodowa żołądka, choroba wrzodowa dwunastnicy,
 - d) K73 – przewlekłe zapalenie wątroby w okresie wydolności wątroby,
 - e) K86 – przewlekłe zapalenie trzustki;
- 3) przychodnia uzdrowiskowa:
- a) K20–K23 – przewlekłe choroby przesyku (rozstrzeń, uchyłek, kurcz wpustu),
 - b) K21 – choroba refluksova – I, II albo III stopień,

- c) K25, K26 – choroba wrzodowa żołądka, choroba wrzodowa dwunastnicy w okresie remisji,
- d) K30 – dyspepsja niewrzodowa,
- e) K31, K82 – zaburzenia czynnościowe żołądka, jelit lub pęcherzyka żółciowego,
- f) K86 – przelewki zapalenie trzustki.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C15–C26 – nowotwory złosliwe układu trawienia przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 2) B15–B17 – ostre wirusowe zapalenia wątroby;
- 3) K74 – pełnoobjawowa marskość wątroby;
- 4) K72 – niewydolność wątroby nieskasyfikowana gdzie indziej;
- 5) K22 – zwężenie odźwiernika z owrzodzeniem i krwieniem;
- 6) K31, K63 – choroby żołądka lub jelit przebiegające z krwieniem z przewodu pokarmowego;
- 7) K28, K81, K82 – choroby żołądka, jelit, pęcherzyka żółciowego wymagające leczenia operacyjnego;
- 8) K50 – choroba Leśniowskiego-Crohna o ciężkim przebiegu;
- 9) K51 – wrzodziejące zapalenie jelita grubego o ciężkim przebiegu;
- 10) K85 – ostre zapalenie trzustki;
- 11) K92 – nawracające, niezdiagnozowane zaburzenia żołądkowo-jelitowe (biegunki, zaparcia, bóle brzucha, krwienia z przewodu pokarmowego).

8.6 Choroby kobiece

Szczegółowe wskazania:

- 1) szpital uzdrowiskowy:
 - a) N99 - stany po operacjach oszczędzających w obrębie narządu rodniego wczesne i późne z wyłączeniem stanów po operacjach z powodu nowotworu złosliwego,
 - b) N70-N73 - przelewki i podostre stany zapalne narządu rodniego, w tym przelewki ulegające zaostreniom,
 - c) N99 - stany po operacjach w obrębie narządu rodniego (wczesne),
 - d) N83 - wcześnie stany po operacjach jajnika w zespołach androgennych;
- 2) sanatorium uzdrowiskowe:
 - a) N70-N73 - przelewki stany zapalne narządu rodniego, w tym przelewki zapalenie ulegające zaostreniom,
 - b) N70-N76 - następstwa pozapalne narządu rodniego w obrębie przydatków, przymacic, pochwy i sromu, okres wczesny,

c) N95 - zaburzenia menopauzalne ze współistniejącym chorobami: osteoporozą, chorobą zwydrodniennową, nadciśnieniem,

d) N91, N97 - opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność jajników wtórna,

e) N97, N91-N94 - niepłodność u kobiet i zaburzenia cyku miesiączkowego:

- zaburzenia miesiączkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwydrodnienia jajników, cyku bezowulacyjnego,
- brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego,

f) N99 - stany po operacjach w obrębie narządu rodnego (późne);

3) leczenie ambulatoryjne:

- a) N70-N73 - przewlekłe stany zapalne narządu rodnego,
- b) 0-N76 - następstwa pozapalne narządu rodnego w obrębie przydatków, przymaciczych, pochwy i sromu, okres wcześni,
- c) N95 - zaburzenia menopauzalne ze współistniejącym chorobami: osteoporozą, chorobą zwydrodniennową, nadciśnieniem,
- d) N91, N97 - opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność jajników wtórna,

e) N97, N91-N94 - niepłodność u kobiet i zaburzenia cyku miesiączkowego:

- zaburzenia miesiączkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwydrodnienia jajników, cyku bezowulacyjnego,
- brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego,

f) N99 - stany po operacjach w obrębie narządu rodnego (późne).

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) N70-N76 - ostre stany zapalne w obrębie narządów rodnych, ostre zakażenia na tle gruźlicy, rzeżączka, rzęsistkowica, grzybice;
- 2) C51-C58 - nowotwory złośliwe narządu rodnego w okresie aktywnego procesu oraz przed upływem 1 roku od zakończonej terapii;
- 3) D25, D26 - mięśniaki macicy dużego stopnia, kwalifikujące się do zabiegu operacyjnego;
- 4) N93 - niewyjaśnione krewienia z dróg rodnych;
- 5) N82 - przetoki pochwowo-pęcherzowe lub pochwowo-odbytnicze;
- 6) ciąża i okres karmienia.

8.7 Choroby kardiologiczne i nadciśnienie

Szczegółowe wskazania:

- 1) szpital:
 - a) I10 – nadciśnienie tętnicze, stopień II albo III bez dodatkowych czynników ryzyka,
 - b) I21, I24 – stany po przebytym zawale serca, w okresie do 6 miesięcy od przebycia zawalu serca,
 - c) I25 – przewlekła choroba niedokrwienienna serca wg klasyfikacji CCS - II okres,
 - d) I50 – niewydolność serca w klasie niewydolności serca II według NYHA; w stanach z upośledzeniem frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardioverterem-defibrylatorem (ICD),
 - e) I30, I33, I40 – następstwa zapalenia mięśnia sercowego, wsierdzia lub osierdzia, w okresie do 6 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego; w stanach z upośledzeniem frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardioverteremdefibrylatorem (ICD),
 - f) I42, I43 – kardiomiopatia; w stanach z upośledzeniem frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35 %, z zabezpieczeniem kardioverterem-defibrylatorem (ICD),
 - g) I45 – stan w okresie do 6 miesięcy od wszczępienia układu stymulującego serca;
- 2) sanatorium:
 - a) I10, I11 – nadciśnienie tętnicze I stopnia z jednym albo dwoma czynnikami ryzyka albo II stopnia bez czynników ryzyka,
 - b) I21, I24 – stany po przebytym zawale serca bez powikłań, w okresie do 6 miesięcy od przebycia zawalu serca; w stanach po upływie 40 dni od przebycia zawalu serca i utrzymującym się upośledzeniu frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardioverterem-defibrylatorem (ICD),
 - c) I25 – przewlekła choroba niedokrwienienna serca wg klasyfikacji CCS – I albo II okres
 - d) I41-I43 – zmiany zwydrodnienniowe i pozapalne mięśnia sercowego w klasie niewydolności serca II według NYHA; w stanach z upośledzeniem frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardioverterem-defibrylatorem (ICD),
 - e) Q22, Q23, Z98 – stany po operacji zastawek serca po upływie co najmniej 12 miesięcy od przebytego zabiegu w okresie pełnej wydolności krażenia,
 - f) Q22- Q25 – wady serca w klasie niewydolności serca I albo II według NYHA z zachowaną funkcją skurczową lewej komory;
- 3) przychodnia uzdrowiskowa:
 - a) I10, I11 – nadciśnienie tętnicze I stopnia z jednym albo dwoma czynnikami ryzyka albo II stopnia bez czynników ryzyka, unormowane farmakologicznie,

- b) I25 – przewlekła choroba niedokrwienia serca w okresie pełnej wydolności;
- c) Q22, Q23, Z98 – stany po operacjach wad zastawkowych serca po upływie co najmniej 12 miesięcy od zbiegu w okresie pełnej wydolności krążenia.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) I11 – nadciśnienie tętnicze III stopnia nieunormowane farmakologicznie z chwilowym przebiegiem oraz z co najmniej dwoma czynnikami ryzyka powikłań sercowo naczyniowych;
- 2) I11 – nadciśnienie tętnicze złośliwe;
- 3) I21 – ostry zawal serca, w tym stany po upływie 40 dni od przebycia zawalu serca z upośledzoną frakcją wyrzutową lewej komory (LVEF) < 35%, bez zabezpieczenia kardioweterem-defibrylatorem (ICD);
- 4) I24 – niestabilna choroba wieńcowa;
- 5) I25 – przewlekła choroba niedokrwienienna serca wg klasyfikacji CCS – III albo IV okres;
- 6) I27 – nadciśnienie płucne dużego stopnia;
- 7) I38, I30 – ostre zapalenie wsierdzia lub osierdzia;
- 8) I42 – kardiomiopatia przerostowa albo roztrzepiona w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;
- 9) I44 – zespół chorego węzła zatokowego, blok przedsjonkowo-komorowy III stopnia, blok trójwiażkowy, blok przedsjonkowo-komorowy II stopnia typu Mobitz, blok przedsjonkowo komorowy II stopnia 2:1 – w przypadku braku usuwalnej przyczyny bloku i bez zabezpieczenia układem stymulującym serca;
- 10) I47 – częstoskurcze utrwalone lub częste napady częstoskurcza w wywiadzie;
- 11) I48 – napadowe migotanie albo trzepotanie przedsjonków z towarzyszącym zespołem WPW lub obecnością dodatkowej drogi przewodzącej (przy braku skutecznego leczenia ablacji);
- 12) I48 – napadowe migotanie albo trzepotanie przedsjonków (u chorych bez dodatkowej drogi przewodzenia) z nawrotami arytmii w ciągu ostatnich 6 miesięcy;
- 13) I49 – złośliwe, komorowe zaburzenia rytmu serca w wywiadzie, przy braku usuwalnej ich przyczyny (zaburzenia elektrolitowe, tyreotoksykosa i inne), bez zabezpieczenia kardioweterem-defibrylatorem (ICD);
- 14) I50 – niewydolność serca w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;
- 15) I71 – tętniak rozwartwiający aorty;
- 16) I72 – tętniak serca;

17) I82 – ostre powikłania zatorowo-zakrzepowe;

18) Q24 – wady serca, w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA lub ze złożliwymi zaburzeniami rytmu serca.

9. Naturalne surowce lecznicze

9.1. Obszary górnicze

9.1.1 Uzdrowiskowe Zakłady Górnictwa

Na obszarze uzdrowiska Gołdap występują dwa surowce uznane za lecznicze. Są to: torf leczniczy (borowina) i wody chlorkowo - sodowe.

Zasady wydobycia surowców leczniczych reguluje Ustawa Prawo Geologiczne i Górnictwo (Dz. U z dnia 28 lipca 2016 r. poz. 1131 tekst jednolity, ze zmianami). Zamierzający wydobywać surowce lecznicze musi otrzymać koncesję odpowiedniego organu. W koncesji określona jest przestrzeń zwana obszarem górniczym, w granicach, którego może być prowadzona eksploatacja.

W granicach gminy Gołdap znajdują się 2 obszary górnicze, ustanowione w koncesjach dla przedsiębiorców górniczych, w granicach których wydobywane są surowce lecznicze.

Ustanowione w koncesjach obszary górnicze pełnią funkcję ochronną złóż, gdyż w wydzielonej przestrzeni tylko dany przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopalin leczniczych oraz zobowiązany do działań ochronnych.

W koncesjach ustanowione są również tereny górnicze, pokrywające się z granicami obszarów górniczych, stanowiące przestrzenie objęte przewidywanymi, szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładów górniczych. Wzajemne położenie wydzielonych obszarów leczniczych i terenów górniczych ze złóżami surowców leczniczych przedstawione są na załączonych do operatu mapach sytuacyjno - wysokościovych.

- Obszar górniczy i teren górnicy "Niedrzwica III"
- Obszar górniczy i teren górnicy "Gołdap Zdrój 2"

W chwili obecnej na terenie gminy Gołdap działają dwa przedsiębiorstwa górnicze, posiadające koncesje na wydobywanie surowców leczniczych:

1. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Witold Ryszard Tymofiejewicz, Luisa Pawłowska Spółka Jawna ul. Wczasowa 7 19 - 500, Gołdap na wydobywanie borowiny ze złóż "Niedrzwica III". Koncesja wydana decyzją Starosty Gołdapskiego w dniu 1 czerwca 2005 r. BOR.7510-1/05.

2. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. Sikorskiego 9 A 19 - 500 Gołdap, prowadzące działalność wydobywczą wód mineralnych leczniczych z dwóch

9.2. Surowce lecznicze

9.2.1 Borowina

Złoże Niedrzwica II o powierzchni 70 020 m², znajduje się około 5 km na wschód od centrum Gołdapi, na obszarze kompleksu leśnego w bezpośrednim sąsiedztwie granicy z Federacją Rosyjską w otoczeniu lasów i pól indywidualnych rolników. Podczas prac terenowych wykonano kartowanie sozologiczne.

Nie zaobserwowano w pobliżu złoża potencjalnych ognisk zanieczyszczeń. Obszar złoża jest to podmokły teren, zdrążowany płytkimi rowami melioracyjnymi, leżący w zlewni rzeki Gołdap.

Torfowisko Niedrzwica II zalega na średniej wysokości 150 m n.p.m., natomiast wysokości bezwzględne terenu mieszczą się w przedziale 150 – 309 m. n.p.m.

Teren ten znajduje się w rozległym wielohektarowym zagęблieniu terenu. Okalające je wzniesienia maja 2-7 m wysokości ponad poziom morza. Porośnięty jest rzadkim borem i oszyną bagienną.

Opisywany teren leży w północno – wschodniej Polsce w zasięgu prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej w obrębie syneklizy perbałtyckiej stanowiącej jedną z jednostek strukturalnych owej platformy. Strop prekambryjskiego podłoża kryształcznego w rejonie Gołdapi występuje na głębokości około 1 600 m.

Złoże powstało w wyniku zarośnięcia zbiornika wodnego i jest typowym torfowiskiem pojawiennym. W dniu zalednia cienka warstwa gytii detrytusowej, o miąższości 0,5 – 1,0 m, wyklinowującej się w partiach brzeżnych. Torf w tych miejscach leży bezpośrednio na płaskich fluwioglacialnych o różnej granulacji. W pregówanych partiach złoża zalednia torf niski turzycowo-mszysty, miąższość jego wynosi około 1m. Zasadniczą część złoża pokrywają torfy typu wysokiego i przejściowego. Torf typu wysokiego reprezentuje torf wełniarkowo - torfowcowy i torfowcowo - kępkowy z rodzaju mszarnego – wysokiego.

Torf typu przejściowego reprezentowany jest przez rodzaj torfowo- przejściowy z gatunku torfowo- bagiennego.

W złożu nie stwierdza się występowanie pni i korzeni drzew co świadczy, że prisność złoża nie występuje.

Pod względem hydrograficznym obszar złoża leży w zlewni rzeki Gołdapy. Sieć rzeczna jest mało urozmaicona, natomiast sztuczna sieć jest dość bogata.

Złoże znajduje się w zagęблaniu terenowym, do którego spływały wody opadowe.

Poziom wody podziemnej zalega na głębokości 0,5 – 1,0 m.

Złoże porastały użytki leśne.

Zasoby złoża wyliczono metodą izolinii. Pokładowy charakter złoża i dość znaczne różnice miąższości dochodzące do 3m, jak również rozpoznania złoża wierceniami pozwoliły na określenie ilości zalegającego w złożu torfu na 139 000 m³.

Wydobycie borowiny ze złoża odbywa się zgodnie z programem zagospodarowania złoża oraz zatwierdzonym planem ruchu.

Nadkład i surowiec jest wydobywany mechanicznie ładowaczem chwytakowym. Nadkład jest składowany przy wyrobisku w celu późniejszego wykorzystania go do rekultywacji wyrobiska. Wydobywana borowina jest wywożona ciągnikami.

Poziom wód gruntowych nie zalega głębiej niż 1m, nie grozi to przesunięciem części złoża i nie powoduje ujemnego wpływu na jego właściwości lecznicze. Poziom wód gruntowych jest regulowany rowami odwadniającymi.

Nie ma więc negatywnego oddziaływania eksploatacji na stan złoża. Po zakończeniu eksploatacji złoża powstanie otwarty zbiornik wodny (lokalizacja złoża i obszaru ochronnego na załączonej dokumentacji i załącznikach).

Stwierdza się, że torf w przeważającej części pochodzi z torfowiska typu przejściowego i jest dobrym surowcem balneologicznym. Stan bakteriologiczny nie budzi zastrzeżeń.

Część obszaru złoża Niedrzwica II wydzielono pod nazwą Niedrzwica III. Posiada on obszar górniczy i teren górnicy złoża o powierzchni 400 m², tj. 0,4 ha, zaś powierzchnia terenu górniczego Niedrzwica III wynosi 0,16 ha.

Charakterystyka części złoża Niedrzwica II - Niedrzwica III

- głębokość spagu od 1,2 m – 1,7 m
- miąższość złoża – 1,0 m – 1,5 m
- grubość nalotu – 0,2 m

Warunki hydrogeologiczne: złoże częściowo zawodnione, głębokość zwierciadła wody od 0,8 do 1,2 m, średnio 1,0 m ppt.

Warunki eksploatacyjne:

Eksplotacja odbywa się metodą odkrywkową, systemem ścianowym za pomocą koparki podsiębiernej.

Właściwości lecznicze opisywanej borowiny w złożu Niedrzwica II w tym jego części Niedrzwica III, jej przydatność w leczeniu uzdrowiskowym odzwierciedla Świadectwo potwierdzające właściwości i lecznicze borowiny Nr BL - 2/2017/HU - 81, które

9.2.2 Wody minerałe lecznicze.

Na terenie uzdrowiska Gołdap znajdują się dwa ujęcia wód mineralnych leczniczych. Charakterystykę wód i ich przydatność w leczeniu uzdrowiskowym określone zostały w świadectwie i opinii wydanych przez Narodowy Instytut Zdrowia Państwowy Zakład Higieny Zakład Tworzyw Uzdrowiskowych Poznań.

Ujęcie "GZ-1" z utworów jurajskich.

Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z odwiertu GZ-1' w miejscowości Gołdap Nr HU-82 /WL/2017 stwierdza, że spełnia ona wymagania określone dla leczniczej wody mineralnej 0,55 chlorkowo-sodowe.

Woda ta może być wykorzystywana do kuracji pitnej wg wskazań lekarskich.

Ujęcie "GZ-2" z utworów kredowych

W wyniku przeprowadzonych analiz fizyko - chemicznych stwierdza się, że woda z odwiertu "GZ-2" jest 0,12 mineralną wodą wodorowęglanowo - chlorkowo - sodową. Ocena wydana 4 października 2017 r. HU/82-2/2017.

Woda z tego ujęcia służy do przygotowania solanki wykorzystywanej w tężni.

Świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze borowiny i wód znajdujących się na obszarze Uzdrowiska Gołdap znajdują się w załączniku nr 7 do niniejszego operatu.

Koncesje na wydobycie surowców leczniczych znajdują się w załączniku nr 8 do niniejszego operatu.

10. Opis klimatu

Uzdrowisko Gołdap położone jest w obrębie regionu bioklimatycznego III „północno-wschodniego”. Występuje tu typ bioklimatu łagodnie i umiarkowanie bodźcowego. Zgodnie z podziarem Polski na jednostki klimatyczne, dokonanym przez Gumińskiego i Romera, ziemia gołdapska leży na pograniczu dwóch krajów klimatycznych: oleckiej i sejneńskiej, wchodząc w skład dziedziny pojeziernej, klimatycznej dzielnic mazurskiej. Owo graniczne położenie decyduje, że klimat tej ziemi skupia w sobie częściowo cechy obu wymienionych krajów klimatycznych. Ze względu na znaczne wysunięcie w kierunku północno wschodnim, jak również na duże wzniesienie nad poziom morza, obszar ten należy pod względem klimatycznym

do najsuwalszych obszarów w kraju. Fakt ten najlepiej obrazują średnie temperatury roczne powietrza oraz najcieplejszego i najzimniejszego miesiąca w roku. I tak średnia temperatura roczna wynosi + 5,9 stopnia. Najzimniejszym miesiącem roku jest styczeń, a jego średnia wieloletnia temperatura wynosi - 4,8 stopnia, podczas gdy w okolicy Szczecina wynosi ona tylko -1 stopień, a w obszarach górskich - 6 do -7 stopnia. Średnia temperatura lipca, najcieplejszego miesiąca w roku też nie jest wysoka i wynosi około 17,8 stopnia, podczas gdy najwyższa temperatura w południowej Polsce osiąga 20 – 21 stopni. Maksymalne temperatury, jakie tu kiedykolwiek zarejestrowano, osiągnęły +34, natomiast minimalne -35 stopni.

Największe ustąpienie obserwuje się w okresie od maja do sierpnia.

Oceny właściwości leczniczych klimatu Uzdrowiska Gołdap dokonał Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie ul. Podleśna 61, 01-673 Warszawa Oddział w Krakowie Zakład Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza.

Na podstawie przeprowadzonych badań wydane zostało w dniu 14 sierpnia 2018 roku Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu DI - 070 - (zat. nr 6)

W świadectwie stwierdza się, że Uzdrowisko Gołdap:

- charakteryzuje się parametrami sanitarnymi powietrza nie przekraczającymi obowiązujących spełniających norm prawnych,
- poziom hałasu nie przekraczającym obowiązujących norm prawnych,
- poziom pól elektromagnetycznym nie przekraczającym obowiązujących norm,
- warunkami bioklimatycznymi spełniającymi wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych dla ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (DZ. U. z 2018 r. poz.605)

Klimat Gołdapi ma właściwości lecznicze w odniesieniu do chorób reumatycznych, ortopedyczno - urazowych, chorób dolnych dróg oddechowych chorób kobiecych, chorób kardiologicznych i nadciśnienia, chorób układu nerwowego, chorób układu trawienia. Z punktu widzenia klimatologicznego brak jest przeciwwskazań do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego z tego zakresu.

Okręstając klimat Gołdapi pod uwagę brano warunki termiczne, wilgotnościowe, solarne, opady i warunki wietrzne.

Podstawowe charakterystyki klimatu obliczone zostały na podstawie danych ze stacji meteorologicznych zlokalizowanych na obszarze uzdrowiska i okolic.

Dane uzyskane z w/w stacji wskazują, że:

- norma usłonecznienia, wynosząca 1500 godzin ze słońcem w roku jest w Gołdapi zachowana,
 - stosunki termiczno wilgotnościowe w Gołdapi są umiarkowanie korzystne dla prowadzenia klimatoterapii,
 - średnia liczba dni z opadem w Gołdapi jest niższa od dopuszczanej normy,
 - liczba dni z mgłą w półroczu jest zachowana,
 - warunki wietrzne w Gołdapi są umiarkowanie korzystne,
 - w strefie "A" 50 % obszaru posiada warunki korzystne dla wspomagania lecznictwa uzdrowiskowego klimatoterapią. Korzystne warunki bioklimatyczne panują też w zachodniej części strefy "B" uzdrowiska.
 - w strefie "A", nie stwierdzono przekroczeń zanieczyszczeń określonych normą ze względu na ochronę zdrowia dla dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, tlenku węgla, ozonu, benzenu oraz metali ciężkich, jedynie przekroczeniu jest norma stężenia benzo(a)pirenu,
 - zachowana jest norma średniego stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM 2,5, liczba dni z przekroczeniem średnio dobowego stężenia PM 10 jest na granicy normy,
 - w strefie "A" ochrony uzdrowiskowej nie zostały przekroczone normy hałasu.
- Dla wydania świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu przeprowadził niezbędné badania i analizy pomiarów wpływających na klimat uzdrowiska.

Dokonano ogólnej oceny:

1. warunków klimatycznych, w tym:
 - warunków solarnych (usłonecznienie),
 - warunków termiczno - wilgotnościowych,
 - opadów i zjawisk atmosferycznych,
 - warunków wietrznych.
2. warunków biotermicznych:
 - uniwersalny wskaźnik obciążen cieplnych,
 - dopuszczalny poziom aktywności fizycznej.
3. pogody z punktu widzenia klimatoterapii,
4. stanu sanitarnego powietrza: metale ciężkie, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, tlenek węgla.
5. klimatu akustycznego,

6. pola elektromagnetycznego.

Badanie poziomu pól elektromagnetycznych wykonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.11.2007 r. (Dz.U. nr 221; poz.1645, 2007 r. z dniu 10 lipca 2017 r.

Na podstawie uzyskanych wyników badań i dokonaniu ich ocen można stwierdzić, że klimat i bioklimat Gołdapi cechuje się korzystnymi właściwościami leczniczymi i profilaktycznymi, które mogą być wykorzystywane w leczeniu klimatycznym chorób narządu ruchu i stanów pourazowych, chorób reumatycznych, choroby niedokrwiennej serca i tętniczej. Bioklimat Gołdapi ze względu na znaczną bodźcowość termiczną posiada także walory hartujące układ termoregulacyjny. Niektóre cechy bioklimatu sprawiają, że istnieją przeciwskazania do leczenia w uzdrowisku osób chorych na przewlekłe choroby układu oddechowego i astmę oraz leczonych na choroby nerwowe.

Szczegółowe wyniki badań, opisy, tabele itd. dotyczące klimatu w Gołdapi znajdują się w załączonym do niniejszego operatu opracowaniu sporządzonym przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział w Krakowie Zakład Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza 40-045 Katowice, ul. Bratków 10 pn. "Przeprowadzenie niezbędnego badań do ustalenia właściwości leczniczych klimatu oraz wydania świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu dla potrzeb sporządzenia operatu uzdrowiskowego dla Uzdrowiska w Gołdapi".

Opracowanie powyższe jest integralną częścią operatu.

11. Podsumowanie

Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056 tekst jednolity, z późniejszymi zmianami) miejscowością Gołdap, położoną bezpośrednio w otoczeniu wielkich kompleksów leśnych i wodnych, ma warunki niezbędne do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego i spełnia kryteria pozwalające uznać tę miejscowością za Uzdrowisko.

Utrzymanie statusu uzdrowiska przez tę miejscowością spowoduje możliwość dalszego jej rozwoju, zawierania kontraktów na leczenie uzdrowiskowe z Narodowym Funduszem Zdrowia, a tym samym utrzymanie i zwiększenie ilości pacjentów korzystających z leczenia uzdrowiskowego w tej miejscowości.

Uzdrowisko:

I. Posiada odpowiednie warunki bioklimatyczne i właściwe czynniki środowiskowe.

II. Posiada naturalne surowce lecznicze w postaci borowin i wód leczniczych.

III. Posiada klimat leczniczy.

IV. Zespół odpowiednich zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego.

V. Posiada dostosowaną do wykonywanego profilu leczniczego bazę zabiegową.

VI. Posiada przygotowaną kadrę fachową.

VII. Posiada bazę hotelową o dobrym standardzie.

VIII. Posiada odpowiednią infrastrukturę techniczną, ma uregulowane i zabezpieczone czynniki niezbędne do bezawaryjnego funkcjonowania, a mianowicie: sieć energetyczną, sieć gazowa, ujęcia wody, sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna, oczyszczalnie ścieków, dobrze prowadzoną gospodarkę odpadami, dostępność komunikacyjną drogową.

IX. Posiada opracowany plan zagospodarowania przestrzennego.

X. Posiada ustalone strefy "A", "B", "C" ochrony uzdrowiskowej posiadające odpowiednią powierzchnię i powierzchnię terenów zielonych, gwarantującą bezkolizyjne prowadzenie lecznictwa uzdrowiskowego.

Za załącznik

Zespół opracowujący operat

Burmistrz Gołdapi

DYREKTOR

mgr inż. Wadim Karpinski

WATERA w A, ul. 25 sierpnia 2018 r.

12. Bibliografia

Przy wykonywaniu operatu uzdrowiskowego dla Uzdrowiska Gołdap, zespół wykonywający operat wykorzystywał:

1. Opracowanie klimatyczne zawarte w publikacji Polskiej Akademii Nauk,
2. Kompendium Balneologii prof. dr hab. Ireny Ponikowskiej,
3. Materiały i dane dostarczone przez podmioty prowadzące lecznictwo uzdrowiskowe w Uzdrowisku Gołdap,
4. Strony internetowe Uzdrowiska Gołdap,
 - a) Materiały dostarczone przez Urząd Gminy Gołdap,
 - b) Plan zagospodarowania przestrzennego Uzdrowiska Gołdap,
 - c) Materiały i galerię zdjęć zamieszczonych na stronach internetowych,
5. Strony internetowe zakładów lecznictwa uzdrowiskowego w Gołdapi,
6. Materiały marketingowe zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz Urzędu Gminy Gołdap.